

Общински анализ на ситуацията и оценка на потребностите в Община Каварна, 2015 година

Доклад

Въведение

Настоящият ситуационен анализ е разработен в съответствие с Закона за социалното подпомагане, Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, Закона за закрила на детето, Закона за интеграция на хората с увреждания, Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждане. В рамките на тази инициатива се стартира цялостен модел на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на областно и общинско ниво, насочен към подобряване на достъпа до качествени социални услуги, повишаване на ефективността и на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз.

Изготвянето на анализа, обсъждането, планирането и консултирането на социалните услуги се осъществява с прякото участие на всички заинтересовани страни – областна администрация, Регионалната дирекция „Социално подпомагане” (РДСП) и териториалните дирекции „Социално подпомагане”, доставчици на услуги, Дирекция „Бюро по труда”, прокуратура, полиция, НСИ, общинска администрация Каварна, представители на целевите общности, рисковите групи и др. Изготвеният аналитичен доклад обобщава и надгражда резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в Община Каварна за периода 2011-2015 г. Това се извърши на основание събраната статистическа информация по различни показатели, изготвената карта с описание на социалните услуги, направен е и анализ на демографските, икономическите, социални фактори, както и проучването на потребностите на целевите групи от социални услуги. Проучването се проведе през периода май-юни 2015г. с активното участие на всички заинтересовани страни.

Методология

Обхвата на проучването на ситуацията в община Каварна е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социално-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината. Оценката на потребностите е основа за планирането – тя е необходима, за да може планирането да отговори на реалните нужди от социални услуги за рисковите групи, да съответства на реалните възможности и капацитет на местните партньори за осигуряване на необходимите услуги и в по-широк план да съответства на дългосрочните тенденции в развитието на община Каварна.

2.1. Целите и обхват на проучването са:

- Да се очертае общата социо-демографска и икономическа картина на населението в община Каварна – проблематика, настояща ситуация и тенденции в развитието;

- Да се анализират факторите, които създават рискове пред индивиди/общности/ групи по отношение на тяхната социална интеграция и социалната кохезия;
- Да се определи кои са индивидите и групите в риск – какви са техните характеристики, брой и териториално разположение, какво е отражението на рисковите фактори върху тях;
- Да се оценят възможностите на наличните ресурси, както за подкрепа на идентифицираните групи в риск чрез развитие на социалните услуги, мерки за преодоляване на създадените проблеми, така и за превенция на риска.

Обхватът на темите на проучването, извършено от месец май-юни 2015 г., включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги в община Каварна, като осигурени ресурси (финансови и човешки), достъп, капацитет и качество на наличните услуги. Потърсена е обратна връзка за нагласите и очакванията от планиране на социалните услуги от заинтересованите страни – местна власт, ДСП – гр. Каварна, доставчици и потребители на социални услуги.

В контекста на стратегическото планиране на социалните услуги се очертават и практическите ползи от ситуационния анализ, а обобщените резултати от проучването и заключенията в аналитичния доклад ще осигурят:

- Обосновка за избора на приоритети и стратегически направления в Областната стратегия на област Добрич, Общинската стратегия и план за развитие на социалните услуги в община Каварна;
- Профил и характеристика на отделните рискови групи и подгрупи, необходими за дизайна на услугите и мерките, включени в общинската стратегия, които да съответстват на специфичните потребности на всяка група;
- Детайлна информация за броя на индивидите и групите в риск, които да бъдат обхванати от социални услуги и/или от съпътстващи мерки за социално включване, както и разположението им в населените места на общината.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са важни за адекватното планиране на капацитета на предвижданите социални услуги и за избора на тяхната форма – начин на осигуряване на достъп и достигане до клиентите, обслужващи едно или няколко населени места в общината, както и за разработване на „смесени” услуги за рискови групи – комбиниране на две или повече услуги под един „административен покрив”.

2.2. Методи за проучването и анализа на ситуацията в община Каварна

В процеса на изготвяне на настоящия документ се включиха всички заинтересовани страни от отдели от общинска администрация Каварна, Дирекция „СП” - Каварна, Дирекция „БТ” – Каварна, МКБППМН, НСИ – Добрич, РПУ на МВР - Каварна, Детска педагогическа стая, НОИ – Добрич, РЦЗ – Добрич, РИО, Районна прокуратура – Каварна и др. Всички работиха на доброволен принцип, мотивирани от убеждението за необходимостта от адекватна работеща стратегия и план за развитие на социалните услуги, която да допринесе за решаване на остри социални проблеми сред населението в община Каварна. Същевременно, този подход спомогна за осигуряване на достъп до почти всички налични източници на информация в областта.

Аналитичният доклад е изготвен на основата на частични данни за броя и състоянието на рисковите групи, събрани от работните групи.

Използваните методи за събиране на информация включват:

- Документално проучване на съществуващи анализи, дългосрочни програми и планове за развитие на областната и местната администрация;

- Систематизиране и обобщаване на статистически данни, регулярно събирани от общинската администрация и местно-базираните държавни институции;
- Събиране на допълнителна статистическа информация за разпределението на ключови рискови групи по населени места чрез включване на „ресурсни хора“ по общини (като кметове и кметски наместници на прилежащите села и махали);
- Проучване на рисковите групи.
- Информация за социалните услуги в общината.

При обработването на данните и анализа на ситуацията се приложи сравнителен анализ на състоянието и тенденциите в свързаните сектори, анализ на силните и слабите страни. Извода се и приоритетните цели по дейностите въз основа на заключенията и препоръките от направените проучвания на рисковите групи в общината, за да могат да отговарят на реалните нужди от социални услуги на рисковите групи, както и да съответстват на реалните възможности и капацитет на местните партньори, за осигуряване на необходимите услуги и в по-широк и дългосрочен план, който да съответства на тенденции в развитието на община Каварна.

Описание на ситуацията в община Каварна

Обща характеристика на общината

Местоположение и граници

Община Каварна заема площ от 481,4 кв.км, разположена е в най-източната част на Дунавската равнина и заема южната част от Добруджанското плато. На запад тя граничи с община Балчик, на северозапад - с Генерал Тошево, на север - с Шабла и на юг - с Черно море.

Общинският център отстои на 540 км от София и на 60 км от Варна.

Общината разполага с много добър природен потенциал и много висок биоклиматичен потенциал. Най-важните елементи на нейното богатство са морето, неговото крайбрежие и високопродуктивните обработваеми земи.

Бреговата ивица е разчленена и особено привлекателна.

Релефът на територията на общината е *равнинен до равнинно-хълмист*, със слабо вертикална и хоризонтална разчлененост, преобладаващите наклони са от 3 до 5 градуса. В хипсометрично отношение попада в низинния пояс – до 200 м н.в. Преобладава територията между 100 и 150 м. Най-високата точка е 162 м северно от с. Топола.

Крайбрежието, което обхваща територията с ясно изразени стари и съвременни абразионни и акумулационни форми, завършва с брегова ивица, в която се проявяват съвременни абразионни и акумулационни процеси. Между нос Шабла и нос Калиакра абразията е образувала многобройни пещери, подводни и надводни клипи.

Черноморският шелф е различно широка, слабо наклонена на изток подводна платформа. Обликът на подводния релеф се обуславя от морски тераси на различни дълбочини, върху които са оформени различни по големина валове.

Валежите са недостатъчни – 465 мм средногодишно. Добруджанският район е най-сухата част на България. Максимумът на валежите е през ноември, а минимумът през юли и август. Поради по-високото термично ниво броят на дните със снежна покривка е около 16, като с отдалечаването от брега във вътрешността броят на дните рязко се увеличава.

На територията на общината се намира част от *Добруджанското каменовъглено находище* (с обща площ около 49 кв. км) с приблизително установени запаси от 1200 млн. тона черни каменни въглища. Тези запаси го определят като важен енергиен ресурс от национално значение. Тежките геоложки, хидрогеоложки и минно-технически условия го правят усвоимо в далечна перспектива. Разработването му ще промени изцяло икономическия облик на общината.

При с. Българево е разкрито *находище на природен газ*. Запасите са около 80 млн. куб.м. Находището има локално значение. Годишно се добиват 1,3 млн. куб.м предимно за промишлени нужди.

От нерудните полезни изкопаеми се добива само *варовик*.

Селищна структура

Селищната мрежа на общината съдържа 20 села и 1 град гр. Каварна (11833 жители по настоящ адрес) попада в категорията “малки градове”. Освен функционален, градът е и пространствен център. Като цяло селищната мрежа може да се определи като мозаечно-дисперсно разположена в територията. Условно може да се определят две зони на насищане на населените места - крайморска и аграрна. Крайморската зона обхваща 6 населени места (с. Божурец, с. Българево, гр. Каварна, с. Камен бряг, с. Свети Никола, с. Топола), а останалите 15 населени места. Девет от населените места в общината са с население под сто души.

Икономическият облик на селата е селскостопански, с подчертан самозадоволяващ се производствен характер. Като цяло, в селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваша жизнената кариера на младите хора. Промишлените и обслужващите функции са съсредоточени изключително в града.

Структурата на първичния социален сервиз е почти огледален образ на тази категория селища и възрастовия профил на населението им. Само в 2 от общо 20 села има функциониращи училища. В някои села няма лекарски практики. Центърът компенсира с пълен набор от добре развити услуги на селищно, общинско и надобщинско ниво (здравеопазване).

По степен на благоустроеност, селата имат сходни характеристики – всички са електрифицирани и водоснабдени, но в тях отсъства канализация.

Като пространствена структура, селищната мрежа е добре развита, балансирана върху цялата територия на общината. Дисбалансът (поляритетът) се дължи на демографските и функционални характеристики. Общината има нужда от целево създаване на един или два допълващи центъра - с. Българево и с. Септемврийци. Село Българево въпреки непосредствената си близост до центъра на общината най-добре може да допълва и разтоварва функционално и пространствено гр. Каварна. Село Септемврийци балансира отдалечеността на общинския център, за което може да има заявка за нови функции, дейности и съответно обекти, компенсиращи отдалечеността на центъра в северната част на общината.

Население – демографска характеристика

Характерно за демографското развитие на страната е намаляването на населението през последните години, което продължава и понастоящем. В Община Каварна се наблюдава същата тенденция, намаляващо население, особено по селата. По данни от последното преброяване на населението и на жилищния фонд в Република България, извършено през 2011 г., в община Каварна към годината на преброяване живеят 15 358 души. По този показател общината попада в категорията на малките общини (с население до 30 хил. д.). Средната гъстота на населението е 31.9 д./кв.км.

За изминалия десетгодишен период между двете преброявания на населението (2001 и 2011 г.) броят на населението на общината е намалял от 16 688 д. на 15 358 д., или с1330 д. (8.0%), което е сходно със средното за страната (7.9%).

За периода 2005-2012 г. спадът е 7.6%. Всички селски населени места намаляват броя на населението. Селското население за периода намалява с близо 25%. Общинският център – гр. Каварна, запазва броя на населението си с незначителни колебания през периода (11 415 д. – 2005 г., 11 417 д. – 2012 г.). По-сериозно е намаляването на броя на населението в малките населени места в общината. Някои от тях са с демографски загуби над 50% - с. Иречек (77.8%), с. Травник (66.0%), с. Било (59.0%). Тази констатация се подкрепя и от данните в таблица . По населени места, броят на населението е разпределено твърде неравномерно. От цялото население на общината към 2012 г. в общинския център е съсредоточено 75.7%, а в най-голямото село Българево – 8.4%.

По отношение на броя на населението в общината е налице териториална диспропорция – 17 от общо 20 населени места са с население под 250 д. Това създава проблем във възможностите за пълноценното усвояване на потенциалите на територията, за нормалното функциониране на обекти за първично обслужване на населението и др.

Върху броя на населението отражение оказва неговото естествено и механично движение. Естественото възпроизводство на населението е фактор за демографската жизненост на населените места. Компонентите на естественото възпроизводство оказват влияние и върху възрастовата структура на населението. От равнището на раждаемостта се влияят и някои от специфичните възрастови контингенти, които са определящи за оразмеряване на обекти на образователната инфраструктура – детски заведения, училища и др. По отношение на възрастовата структура, населението на община Каварна се характеризира с по-благоприятни пропорции между основните възрастови групи при градското население и с нарушени структури при селското население (данни от преброяването от 2011 г.). Като последното се изразява в намаляване на младото население в много от населените места, в резултат на вътрешни и външни миграционни движения. От последното преброяване се наблюдава интензитет на намаление на населението в общината, което е сходно със средните стойности и показатели за селското население на областта. Общата динамика в страната ни през последните години и последствията от финансовата криза в световен мащаб, спомогнаха за намаляване на населението в общината. Наблюдава се и трайно застаряване на населението, както в резултат на естествените процеси на раждаемост и смъртност, така и в резултат на засилените миграционни процеси сред трудоспособното население в общината.

3.2.1.Тенденция в броя на населението

ОБЩИНА КАВАРНА - НАСЕЛЕНИЕ

ГОДИНА	ОБЩО	МЪЖЕ	ЖЕНИ
2010 г.	11 340	5 499	5 841
2011 г.	11 481	5 585	5 896
2012 г.	11 432	5 567	5 865

2013 г.	11 321	5 497	5 824
2014 г.	11 212	5 441	5 771

3.2.2. Ниво на раждаемост, естествен прираст и смърт

ЕСТЕСВЕНО ДВИЖЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЩИНАТА ПО ПОЛ

ГОДИНА	ЖИВОРОДЕНИ			УМРЕЛИ			ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ		
	всичко	момчета	момичета	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2010 г.	156	68	88	271	158	113	-115	-90	-25
2011 г.	147	69	78	235	116	119	-88	-47	-41
2012 г.	139	77	62	236	127	109	-97	-50	-47
2013 г.	130	73	57	206	119	87	-76	-46	-30
2014 г.	131	70	61	222	110	112	-91	-40	-51

Както през 2013 година, така и през 2014 г. продължава тенденцията за намаляване броя на населението на община Каварна. Очертаващата се тенденция на отрицателен прираст на населението на общината се дължи и на влошена демографска структура, което води и до засилващи се икономически проблеми. През разглеждания период (2010-2014 г.) броят на умрелите в общината се движи в тесни рамки – между 271 и 222 д. годишно.

Намаляването на населението в трудоспособна възраст има силно негативно влияние върху социално – икономическото развитие на общината. По данни на ТЗ ГРАО към 14.07.2014 г., населението на Община Каварна /настоящ адрес/ наброява 15 877 души. От тях най голям дял заема населението в общинския център 11 833 души, следвано от селското население 4 044 души.

ТАБЛИЦА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОТ ОБЩИНА КАВАРНА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС И ПОЛ

Настоящ адрес-населено място	Общо	Мъже	Жени
с. Белгун	359	180	179
с. Било	25	13	12
с. Божурец	113	56	57
с. Българево	1282	630	652
с. Видно	143	73	70
с. Вранино	269	133	136
с. Иречек	12	7	5
гр.Каварна	11 833	5 745	6 088
с. Камен бряг	67	29	38
с. Крупен	36	20	16
с. Могилище	108	57	51
с. Нейково	86	44	42
с. Поручик Чунчево	49	24	25
с. Раковски	268	134	134
с. Свети Никола	215	66	149
с. Селце	121	66	55
с. Септемврийци	533	260	273

с. Топола	155	75	80
с. Травник	31	15	16
с. Хаджи Димитър	97	47	50
с.Челопечене	75	36	39
Общо	15 877	7 710	8 167

3.2.3 Възрастова структура на населението

Таблица на населението от Община Каварна по **настоящ адрес** и възраст и пол по данни на ТЗ на ГРАО към 14.07.2014г.

Настоящ адрес-населено място	под 7	от 7 до 13	от 14 до 17	от 18 до 59		над 60	
				Жени	Мъже	Жени	Мъже
с. Белгун	31	33	16	73	98	68	40
с. Било	0	0	0	1	7	11	6
с. Божурец	5	5	2	26	37	25	13
с. Българево	47	54	40	327	393	260	161
с. Видно	0	2	4	23	40	44	30
с. Вранино	29	23	9	55	74	49	30
с. Иречек	0	0	0	1	5	4	2
гр.Каварна	760	846	451	3503	3763	1550	960
с. Камен бряг	1	0	0	9	13	28	16
с. Крупен	0	0	0	4	9	12	11
с. Могилище	5	5	1	15	26	30	26
с. Нейково	3	7	1	15	18	21	21
с. Поручик Чунчево	0	0	1	4	9	21	14
с. Раковски	13	16	10	66	78	53	32
с. Свети Никола	1	2	4	103	41	44	20
с. Селце	2	2	1	23	41	30	22
с. Септемврийци	69	61	30	149	151	43	30
с. Топола	5	6	2	45	54	27	16
с. Травник	5	4	1	8	6	3	4
с. Хаджи Димитър	1	1	1	12	19	36	27
с.Челопечене	1	1	2	17	22	21	11
Общо	978	1 068	576	4 479	4904	2380	1492

Разпределение по пол

В структурата на населението по пол на община Каварна съотношението между мъжете и жените е с превес на жените. Аналогична е ситуацията за градското население на общината, докато при селското население делът на жените е по-висок, повлиян от възрастовата структура. За периода 2010-2014 г. не са настъпили съществени изменения в тази демографска структура. По населени места се очертават значителни различия във възрастовия състав на населението. Град Каварна е с благоприятна възрастова структура с висок дял на контингентите от 18 до 63 г., които са основен източник за формиране на трудовите кадри, висок дял на младите хора и нисък – на възрастното население.

Възрастовата структура на селското население е влошена, с процес на застаряване – съотношението между трите възрастови групи е под трудоспособна възраст, в трудоспособна и над трудоспособна възрасти, който е по-силно изразен при много малките населени места.

По данни на ТЗ ГРАО към 14.07.2014г., населението на Община Каварна /настоящ адрес/ наброява 15 877 души. От тях селското население 4 044, а градското 11 833 души, като цяло тенденция е към намаление на населението в общината.

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, В И НАД ТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ В ОБЩИНА КАВАРНА ПО МЕСТОЖИВЕЕНЕ ПО ДАННИ НСИ

	общо			Всичко в т.ч. гр. Каварна		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Община Каварна – 2010г.	15657	7550	8107	11340	5499	5841
Под трудоспособна възраст	2322	1179	1143	1799	917	882
В трудоспособна Възраст	9673	5018	4655	7388	3801	3587
Над трудоспособна възраст	3662	1353	2309	2153	781	1372
Община Каварна – 2011г.	15216	7385	7831	11481	5585	5896
Под трудоспособна възраст	2308	1164	1144	1835	907	928
В трудоспособна Възраст	9239	4827	4415	7302	3797	3505
Над трудоспособна възраст	3669	1394	2275	2344	881	1463
Община Каварна – 2012г.	15095	7331	7764	11432	5567	6865
Под трудоспособна възраст	2297	1155	1142	1819	901	918
В трудоспособна Възраст	9186	4805	4381	7261	3777	3484
Над трудоспособна възраст	3612	1371	2241	2352	889	1463
Община Каварна – 2013г.	14942	7236	7706	11321	5497	8524
Под трудоспособна възраст	2280	1152	1128	1807	901	906
В трудоспособна Възраст	9027	4700	4327	7111	3682	3429
Над трудоспособна възраст	3635	1384	2251	2403	914	1489
Община Каварна – 2014г.	14757	7151	7606	11212	5441	5771
Под трудоспособна възраст	2246	1130	1116	1781	886	895
В трудоспособна Възраст	8856	4613	4243	6995	3621	3374
Над трудоспособна възраст	3655	1408	2247	2436	934	1502

НАСЕЛЕНИЕ ПО ВЪЗРАСТ И МЕСТОЖИВЕЕНЕ ОТ ПРЕБРОЯВАНЕТО 2011 Г.

Община местоживеене	Общо	Възраст /навършени години/							
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
Каварна	15 358	1416	1612	1777	2167	2171	2220	2155	1840
В градовете	11 549	1119	1275	1458	1752	1675	1711	1500	1059
В селата	3 809	297	337	319	415	496	509	655	781

Измененията в броя на населението на общината са свързани с възрастовата структура. Разпределението на населението на община Каварна по възрастови групи е подобно на средните стойности на показателя за областта, но с по-висок дял на възрастното население, дължащ се на влошения възрастов състав на селското население на общината. По населени места се очертават значителни различия във възрастовия състав на населението. Град Каварна е с благоприятна възрастова структура с висок дял на контингентите от 15 до 64 г., които са основен източник за формиране на трудовите кадри, висок дял на младите хора и нисък – на възрастното население. Възрастовата структура на селското население е влошена, с процес на застаряване – съотношението между трите възрастови групи е по-силно изразен при много малките населени места. От анализа на населението по възраст се налага изводът, че относителният дял на населението в трудоспособна възраст намалява, а на това в над трудоспособна възраст се запазва през последните пет години. Делът на населението в под трудоспособна възраст бележи трайна тенденция към намаляване, за разлика от предни години където се забелязваше тенденция на увеличаване, макар и със сравнително слаби темпове.

Раждаемост, смъртност, аборти

РАЖДАНИЯ ПО ДАННИ НА ОФИЦИАЛНА СТАТИСТИКА – ОТ НСИ, НАЛИЧНИ ПО ОБЩИНИ КЪМ 31.12.2014

	момичета	момчета	общо
2.1.10. Раждания за 2010 г. (общ брой живородени деца)	88	68	156
2.1.11. Раждания за 2011 г. (общ брой живородени деца)	78	69	147
2.1.12. Раждания за 2012 г. (общ брой живородени деца)	62	77	139
2.1.13. Раждания за 2013 г. (общ брой живородени деца)	57	73	130
2.1.14. Раждания за 2014 г. (общ брой живородени деца)	61	70	131
2.1.15. Раждания за 2015 г. – до 30 юни 2015 (общ брой живородени деца)	20	31	51

През последните години раждаемостта в община Каварна е намаляла, като следва тенденциите, характерни за цялата област. Безработицата, особено сред младите хора, обедняването и влошаването на жизненото равнище са сред основните причини. Търсенето на работа от младото и трудоспособно население в репродуктивна възраст в големите градове води до намаляване броя на населението в общината.

Естественят прираст в община Каварна е отрицателен и е малко над средното равнище за областта. Върху него влияние оказват както икономическите, така и редица социални фактори, свързани с културата и начина на живот. В община Каварна се наблюдава трайна

тенденция на непрекъснато и устойчиво намаляване на населението в подтрудоспособна и трудоспособна възраст и постепенно увеличаване на населението в надтрудоспособна възраст. При население през 2010 г. в, под и над трудоспособна възраст от 15657 души, се забелязва постепенно намаляване на населението и през 2014г. населението от тази група е намаляло на 14757души. Запазва се тенденцията за броя на абортите от 2010 г. независимо, че през последните година и половина техният брой намалява.

АБОРТИ /ПО ДАННИ НА БОЛНИЦИТЕ И ТСБ НА НСИ ПО ОБЛАСТИ /МОЛЯ, ОТБЕЛЕЖЕТЕ ИЗТОЧНИКА/

	Общ брой	От тях по медицински показатели	Възrastова група под 18 години	Възrastова група над 18 години
4.10. Регистрирани аборти за 2010 г. (брой)	51	-	5	46
4.11. Регистрирани аборти за 2011 г. (брой)	54	-	2	52
4.12. Регистрирани аборти за 2012 г. (брой)	64	-	5	59
4.13. Регистрирани аборти за 2013 г. (брой)	62	-	6	56
4.14. Регистрирани аборти за 2014 г. (брой)	32	-	3	29
4.15. Регистрирани аборти до 30.06.2015	23	-	1	17

МИГРАЦИЯ /ВЪНШНА МИГРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО ОТ ОБЩИНА КАВАРНА ПО ДАННИ НА НСИ/

Година	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2014	170	76	94	264	121	143	-94	-45	-49
2013	780	71	109	257	120	137	-77	-49	-28
2012	201	100	101	225	104	121	-24	-4	-20
2011	163	76	87	237	121	116	-74	-45	-29
2010	276	128	148	365	167	198	-89	-39	-50

Естественото движение на хора от малките населени места към по големите е един от факторите, оказващи влияние на динамиката на населението и неговата структура по възраст. Външната миграция на населението от общината обхваща предимно лица в трудоспособна възраст, в повечето случаи със средна и висока степен на образование и квалификация, като на територията на общината остават хора в над трудоспособна възраст и такива с ниска степен на образование – евентуално бъдещи и настоящи потребители на социални услуги.

Етнически състав

Етническата структура на населението на община Каварна е известна единствено от последното преброяване на населението и жилищния фонд през 2011г. Ето защо данните за община Каварна са представени към 01.02.2011 год.

Общите изводи са, че община Каварна е с пъстроцветна етническа мозайка, събрала на своята територия население от различни етнически групи, със свой специфичен бит и култура, но именно това многообразие е едно от богатствата на общината.

Население по етническа група, община Каварна и години на преброявания

Население по етническа група, общини и години на преброявания							
Област/ община	Етническа група						
	Общо	Българска	Турска	Ромска	Друга	Не се самоопределят	Непоказана
към 4.12.1992 година							
Каварна	18044	14364	1051	2329	300	-	-
към 1.03.2001 година							
Каварна	16688	13607	690	2052	166	102	71
към 1.02.2011 година							
Каварна	15358	10673	591	2075	89	326	-

Източник: Областна стратегия за развитие на област Добрич 2005- 2015 год. и НСИ, резултати от преброяванията на населението – 2001 и 2011 г.

Етническата структура на населението в община Каварна към 2011 г. показва, че преобладава българската етническа група. Като българи са се определили 77.6% от общия брой на отговорилите на въпроса за етническа принадлежност. От турската етническа група са 4.3% а от ромската – 15.1% от самоопределилите се по отношение на етноса в общината. Представа за промените в етническата характеристика на община Каварна между последните две преброявания дават данните от таблица 12. От данните в таблица 12 прави впечатление тенденцията на запазване на броя на лицата от ромската етническа група – 2052 д. (2001 г.), 2075 д. (2011 г.) и намаляване на броя на населението от българския и турския етнос. Може да се допусне, че една значителна част от броя на непоказалите етническа принадлежност (326 д. – 2011 г.) са от ромската етническа група.

Анализите на етническата структура по населени места показват, че с по-компактно ромско население са гр. Каварна и село Белгун. Изцяло с българи са населени някои от по малките населени места в общината – селата Било, Видно, Камен бряг, Нейково, Поручик Чунчево, Хаджи Димитър. Най-голям дял на лицата, които не са се самоопределили, има в с. Септемврийци. В религиозно отношение източно-православното християнство, следвано от мюсюлманството, което е свързано с компактното ромско население.

Изводи от анализа на демографските процеси в община Каварна

За изследваният период тенденцията, която се наблюдава като цяло за общината е актуална и за страната:

- Естествени демографски процеси, като смъртност, ниска раждаемост, водят до намаляване населението в общината като цяло, като тази тенденция е по-силно изразена в малките населени места.
- По показателя възрастова структура, населението в под и в трудоспособна възраст намалява, а това в надтрудоспособна възраст бележи трайна тенденция към увеичение
- Тенденция на остаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура–разпределение на населението под, в и над

трудоспособна възраст. Това води до запазване на тенденцията за застаряване на населението, което ще допринесе до по-високи разходи за издръжка на стари хора за здравни и социални услуги.

- Отрицателно влияние оказва и външната миграция, която за съжаление обхваща предимно лица в трудоспособна възраст.
- Влиянието върху обхвата на демографските процеси оказват и законодателните промени в определянето на възрастовите граници на населението при пенсиониране.

Икономическо развитие на община Каварна

Община Каварна е важно икономическо ядро на област Добрич. Икономическата криза доведе до изостряне на проблемите на икономическото развитие на общината, като след 2009 г. е налице спад на заетите лица. В общината няма работещо голямо предприятие, което да създава работни места и формира клъстерни производства и/или вериги на доставчици.

Водещите сектори са селско стопанство (във вътрешността на територията) и туризъм и свързаните с него услуги в крайбрежните райони. Общината е привлекателна за мащабни чуждестранни инвеститори, но в сектори, които нямат голям принос към местния БВП и не създават условия за висока заетост на местните хора – вятърни паркове, голф игрища със затворен собствен цикъл на функциониране – външен персонал, включително и чуждестранен, специални изисквания към доставките, престой на туристите единствено и само на територията на комплексите. Причина за това са и твърде традиционните и с не особено високо качество туристически и свързаните с тях услуги и продукти, които се предлагат като алтернатива. В резултат на това икономическият сектор се оказва твърде крехък в условията на криза, податлив на външни влияния, заетите в него отпадат от трудовия пазар, а поради липса на управленски умения и квалифициран персонал фирмите често фалират или едва успяват да издържат на конкурентния натиск, без възможности за каквито и да е развойни инвестиции в материални или човешки ресурси.

3.3.1 Макро-икономически показатели

Секторите, които отбелязват растеж, са селското стопанство, производството и разпределението на електрическа енергия и на газообразни горива. Туризмът като един от водещите отрасли в икономиката на общината също отбелязва растеж - около 3 пъти.

Сравнително нов отрасъл за общината се явява производството на електроенергия от вятърни електроцентрали, който през последните години се развива с бързи темпове поради значително благоприятните природни условия. Делът на нетните приходи от продажби на човек от населението нараства 2 пъти за периода 2007-2011 г., което е по-високо нарастване от средното за област Добрич (1.5 пъти).

Регистрираните фирми на територията на община Каварна са над 700, като с най-висок относителен дял на регистрираните предприятия е търговията – 31.2%, хотелиерство и ресторантьорство – 9.6%, преработваща промишленост – 7.2%, транспорт – 3.8%, строителство – 6.6%, селско стопанство – 15.0%. В структурно отношение в местната икономика преобладават микро - и малки предприятия, като техният относителен дял е 99%. Те са предимно в сферата на търговията, туризма (хотели и ресторанти), селското стопанство.

Икономическата и инвестиционна активност в общината са повлияни от финансовата и икономическа криза в страната през анализирания период, като редица дейности бяха редуцирани. Преките чуждестранни инвестиции за нефинансовия сектор през 2011 г. възлизат на 149 533.5 хил. евро, което е с 37% по-малко в сравнение с 2010 г. В община Каварна през периода 2008-2011 г. са привлечени най-много инвестиции в област Добрич –

средно 65%.

Селско стопанство: Балансът на поземлените ресурси показва, че земеделските територии заемат 419 659 дка или 87.2% от общата площ на общината. Обработваемата земя съставлява 374 319 дка (89% - 2011/2012 г.) от земеделските територии. Почвено-климатичните условия в Общината са благоприятни и подходящи за развитие на зърнени, зърнено-фуражни и маслодайни култури: пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед; отглеждане на лозя (върху интразоналните рендзинови почви) и овощия; зеленчукопроизводство.

Основните земеделски структури са: частните кооперации, арендатори, частни семейни стопанства и лични стопанства.

Понастоящем, селското стопанство съставлява най-важният дял на икономиката на общината. Районът е един от големите производители на селскостопанска продукция в страната. Природните условия са изключително благоприятни за развитието на растениевъдство – за отглеждане на зърнени, технически и фуражни култури. През последните години се възвръщат лозарството и овощарството. Застъпени са и двата подотрасъла на селското стопанство - растениевъдство и животновъдство (в по-малка степен). Общината провежда перманентно разяснителни мероприятия за европейските изисквания в сферата на селското стопанство. Напояваните площи съставляват 16% от обработваемата земя (през стопанската година 2011/2012).

На 04.05.2010 г. в Каварна се проведе учредително събрание за създаване на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност “Местна инициативна група Каварна” с територия на действие община Каварна. Сдружението бе създадено в изпълнението на проект „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на Община Каварна”, финансиран по Програмата за развитие на селските райони, където могат да участват за финансиране и селскостопанските производители от района.

Горско стопанство: Горските територии заемат 6% от общата площ на община Каварна. Общата площ на горския фонд в ха е 3211.7 ха1, в т.ч.: временна общинска собственост - 51.9 ха; частен горски фонд – 354.3 ха. Залесените площи на общината попадат в пояса на равнинно-хълмистите дъбови гори на Добруджанското Черноморие. Горският фонд на общината се включва към ДЛС „Балчик”, което обхваща общини Балчик, Каварна, Шабла и част от Добричка. Всички общини от област Добрич са с лесистост под средната за страната (34%). Лесистостта на горския фонд на територията на община Каварна е 5.5% (по ЛУП 2006 г.).

Освен тези площи в общата цифра на горските територии има и незалесена площ (поляни, ливади, пътища, просеки, скали, сипеи, голища) - общо 329.4 ха.

Рибно стопанство: Сектор „Рибарство” е част от икономиката на общината и обхваща дейностите, свързани с производство, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура. В крайморските територии рибарството по традиция е поминък за определена част от населението.

Статистическите данни сочат, че 1.75 % от трудоспособното население в общината се занимава с риболов и риболовни дейности;

На територията на общината са позиционирани водещи ферми за производство на миди, които разширяват своята дейност и успешно реализират продукцията си. Регистрираните в Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури мидени ферми към 2013 г. в акваторията на общината са 14. С правоспособност да реализират на пазара своята продукция са само фермите, които са вписани в регистъра на фирмите за култивирани черни миди на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС). Към октомври 2012 г. там фигурират 15 обекта по цялото българско Черноморие, от които 6 са в община Каварна.

Досега по ОП за развитие на сектор „Рибарство”, приоритетна ос 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и

аквакултура”, са финансирани 3 проекта. Два от тях са принос към развитието на аквакультурата. Проектът на „Бляк сий шелс” ООД „Разширяване и модернизация на ферма за аквакултура – черноморска мида край гр. Каварна” е финансиран с 590 267.13 лева по мярка 2.1 „Производствени инвестиции в аквакультурата” „Изграждане на трети етап на ферма от подводен тип за производство на култивирани миди” се нарича проектът на „Дълбока” ООД, който е финансиран по същата мярка със 773 079.04 лева. „Делта 2000” ООД получава финансиране от 11 870.96 лева за проекта си „Подобряване на селективността чрез закупуване и подмяна на риболовните уреди”.

През анализирания период беше изградена Местна инициативна рибарска група с територия на действие общините Шабла, Каварна и Балчик. С този документ се планира създаването и функционирането на местната инициативна рибарска група (МИРГ) по мярка 4.1 “Развитие на рибарските области” на приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области” на Оперативна програма за развитие на сектор □Рибарство□ 2007-2013 г. (ОПРСР), финансирана от Европейския фонд за рибарство на Европейския съюз. Разработена е Стратегия за местно развитие на рибарската област, както и план за действие, но практически преобладаващата част от записаните мерки и дейности останаха неосъществени.

През 2013 г. по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” е подписан договор с “Аква стар ко” ООД – Добрич, по мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултура“ за “Изграждане и оборудване на ферма за аквакултури – инсталация за отглеждане на култивирана мида в акваторията на Черно море, югозападно от гр. Каварна. Размерът на одобрената безвъзмездна финансова помощ по проекта е 1 257 216,53 лв.

Преработваща промишленост: Основни структуроопределящи производства на територията на община Каварна са: производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло; производство на машини и оборудване; производство на хранителни продукти, напитки; металургия, дървен материал и изделия от него. Отбелязаният устойчив темп в развитието на промишлените отрасли в годините преди кризата бе преустановен през периода след 2009 г. Някои от основните фирми - представители на тези отрасли, прекратиха своята дейност.

По отношение на текстилната промишленост и производството на трикотажи и облекло фирмите осигуряват голяма част от заетостта в промишлеността, предимно жени. По-големите фирми („Примера” ЕООД - с чуждестранно участие, „Катрик-91”, са с предназначение на продукцията както за вътрешния пазар, така също и за износ. Производството на машини и оборудване („КАМАШ” АД), въпреки неблагоприятното въздействие на икономическата криза и редуцирането на производството, осигурява над 10% от заетостта, главно мъже. Това е един от отраслите, които силно зависят от международната конюнктура и по-специално от цените на металите, енергийните източници и други суровини на международните борси. Друг отрасъл, който дава поминък на живущите в Каварна, е производството на алуминиева и PVC дограма. Фирмите за производство на хранителни продукти отбелязват спад през анализирания период. Освен силно негативното въздействие на икономическата криза те бяха натоварени с покриване на изисквания за въвеждане на стандартите и силна конкуренция от страна на стоки от ЕС. Все още не се използва рационално потенциалът и ресурсите на селското стопанство за развитие на сектора. Производството на мебели е представено от фирмите „Калацерка” (с експортна ориентация) и „ДЕМЕКА” ЕООД.

Специализация в производството на изолационни материали за строителството имат няколко фирми. Характерно е прилагането на нови техники в производството. По ОП Конкурентоспособност финансиране са получили два проекта на фирми от общината:

- "Повишаване на ефективността и разширяване на спектъра от предлагани услуги в съществуваща печатна база чрез въвеждане на нови производствени мощности";
- „Технологична модернизация на ЕТ „ВЛАДИ-Веселин Влаев” чрез инвестиране в ново оборудване”.

За нарастване на инвестиционния интерес към община Каварна са необходими подходящи терени. Необходимо е те да са в близост до главен път и с потенциал за инфраструктурно свързване. Това налага актуализиране и подновяване на градоустройствени планове, в които ясно и недвусмислено да се обособят зоните за икономическо разрастване, терените, подходящи за индустриални производства, планиране на инфраструктурното им свързване и осъществяване на необходимите технически и юридически процедури, като по този начин се даде конкретен отговор на потенциалните инвеститори за какво точно се подготвя територия.

Туризмът: Макар и структуроопределящ, туризмът е традиционен и все още твърде скромно базиран на богатствата на природата – защитени зони и местности, минерални извори, уникална брегова ивица, опазена от интервенциите на презастрояването, благоприятен климат.

Културно-историческото наследство има потенциал да бъде един от факторите за специфично местно развитие с принос за осигуряване на заетост, като се съчетае с други икономически дейности, подкрепящи туризма, както и рибарството.

На територията на общината има находки от всички исторически пластовете от неолита насам. Тракийско, римско, византийско и средновековно време, както и българското Възраждане са напластявали култура и ценности. Високата културно-историческа и познавателна стойност на уникалните културни паметници са обект на изследвания и основа за конкурентни туристически продукти.

Паметниците на културата се намират в 14 населени места в община Каварна. Общият брой на обектите под закрила на Закона на паметниците на културата и музеите е 118, от които 67 са декларирани и 51 са обявени. Културно-историческото наследство на територията на общината включва основно археологически паметници на културата – 68 обекта, антични селища, укрепления, могилни некрополи и др. По-голямата част от тях – 51 обекта, са обявени през 60-те години. 40 обекта имат категория “национално значение”, а други са от местно значение. Висока концентрация на археологически паметници на културата има в: с. Българево, с. Камен бряг, с. Топола и гр. Каварна. Някои примери:

- “Бизоне” – селище от V в пр. н.е. в м. “Чиракман”;
- Антична и средновековна крепост „Калиакра” при с. Българево и прилежащата ѝ територия и акватория – забележителен природен обект и крепостен ансамбъл;
- Археологически резерват в местност „Яйлата” – крепостен ансамбъл от I до VI в., изграден върху естествено защитена тераса край морето;
- м. “Кованлъка” – прабългарско селище от VIII-XI в.- занаятчийски и гърнчарски център;
- селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове;
- м. “Таук лиман” – забележителен природен феномен и останки от крепостни стени;
- Хамам – масивна каменна куполна баня;
- старите магазини на пристанището – складови помещения за съхраняване на зърнени храни от времето на Възраждането;
- каменен мост – построен от местни майстори през Възраждането, единствен в целия район и др.

Архитектурно-строителните паметници на културата се намират главно в гр. Каварна и са от периода на българската архитектура след Освобождението, предимно жилищно-търговски сгради. От периода на Възраждането са запазени само 3 къщи. Провеждат се множество археологически разкопки, а находките от подводните експедиции провокират вниманието на чуждестранни учени и специалисти. Вече повече от три поредни години проучванията в региона се провеждат съвместно с учениот Франция и Италия.

В приоритетите за развитието на общината туристическият сектор има важно участие. Развитието на устойчив туризъм е свързано със съхраняване и дългосрочно опазване на природните, културните и социалните ресурси и допринасяне по положителен и балансиран начин за икономическото развитие и благоденствието на хората, които живеят, работят или пребивават в общината.

Утвърждаването на община Каварна като привлекателна дестинация, предлагаща качествен туристически продукт, се основава на: опазване, поддържане и рекламиране на природните забележителности, осигуряване на достъп до тях; нарастване на туристическия поток и повишаване престоя на туристите; повишаване качеството на туристическия продукт; развитие на публично-частното партньорство в туристическия бранш.

В общината има възможности за развитие на разнообразни форми на туризъм: морски, културен, здравен, СПА , селски, еко, конгресен, детски и младежки, приключенски, спортен туризъм, ловен туризъм, голф туризъм и друг туризъм.. За целта са разкрити два туристическо-информационни центъра в селата Българево и Камен бряг.

В последните години усилията на общината са насочени за развитие на всички възможни (за потенциалите ѝ) форми на туристическо предлагане се изграждат в следните тематични области чрез представяне и реклама на разнообразието от възможности за развитие на форми на алтернативен туризъм. Това доведе до значителен ръст на реализираните нощувки на територията на община Каварна, което е видно предоставеното справка по години.

СПРАВКА ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ НОЩУВКИ ПО ГОДИНИ В ОБЩИНА КАВАРНА

ГОДИНА	БРОЙ НОЩУВКИ	БЪЛГАРИ	ЧУЖДЕНЦИ
2010	49 300		
2011	55 989	12 316	43 673
2012	106 275	27 710	78 565
2013	121 842	34 993	86 849
2014	119 607	30153	89 454
2015	146 795	34 523	112 272

Основните положителни акценти в тази област са реклама на уникалните природни и исторически дадености на общината; предимството на възможността за избор на развитие в сектора туризъм, избягващо проблемите, възникнали с прекомерното застрояване и несъответствието с опазване на природния ресурс; капитализиране на „дивото крайбрежие“ като запазена марка на туризма в община Каварна; различния продукт, който общината може да предложи, в сравнение с останалите общини по черноморското крайбрежие. Местната власт акцентира и на партньорството с местния бизнес, като планира своите дейности, свързани с управлението на общината в съответствие с изискванията и нуждите на местния бизнес, в т.ч. на туризма.

Състояние на инфраструктурата, транспортни връзки

Основният обслужващ път за община Каварна е първокласният път **I-9 граница Република Румъния / Дуранкулак – Шабла – Каварна – Балчик – Варна – Бургас – Малко Търново / граница Република Турция**, е с Европейска категоризация **E-87**.

Транспортните връзки на община Каварна се осигуряват от първокласния път I-9, с европейска категоризация E-87 по крайбрежното направление: Румъния / Дуранкулак – Шабла – Каварна – Балчик – Варна – Бургас – Малко Търново / Турция. Общата дължина на републиканската пътна мрежа на територията на общината е 95 км, като само 22 км от тях (23%) са първокласна пътна мрежа. Останалите пътища са третокласни и четвъртокласни.

Поради спецификата на териториалното разположение на общината, пътят обслужва главно транзитните туристическите потоци във вътрешността на крайбрежието и преките връзки с регионалния център Варна. Целият път с дължина 22 км е в добро експлоатационно състояние, което улеснява транспортните комуникации на общината с вътрешността на

страната и съседните общини. Достъпът до областния център Добрич е по-затруднен, като се осъществява през Балчик, по второкласния път II-27.

· Третокласният път **III-901 Шабла – Тюленово – Камен бряг – Българево – Каварна** обслужва същинското крайбрежие на общината, като провежда вътрешния туристически поток. Въпреки значимостта на този път за развитието на общината, по-голямата част от него (65%, участък Камен бряг – Българево) е в лошо експлоатационно състояние, а 35% - в средно състояние.

· Третокласният път **III-296 Генерал Тошево – Крупен – Вранино – Каварна**, с дължина 20.7 км (в средно експлоатационно състояние), обслужва територията на общината в дълбочина.

· Прекатегоризираният от четвърти в трети клас път **2961 /Василево – Каварна/ Конаре – Белгун – Септемврийци – Нейково – Божа ново /Дуранкулак – Шабла/**, свързващ пътищата **III-296 и I-9** по направлението Белгун – Септемврийци, обслужва най-северната част на общината. Около 80% от дължината му от 16.6 км са в средно експлоатационно състояние, а в лошо състояние са 3.5 км в участъка Белгун – Септемврийци.

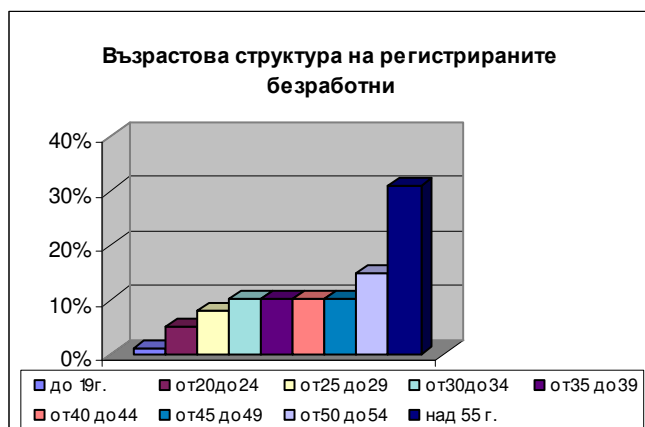
· Другият прекатегоризиран път **2963 /Василево – Каварна/ Вранино – Челопечене – Белгун – Сърнино – Спасово**, започващ от Вранино / **I-296/** в северна посока през Белгун, осигурява връзка със съседната община Ген.Тошево, като 80 % от дължината му е в средно състояние. Обобщената оценка е за добре изградена републиканска пътна мрежа в общината, в сравнително добро експлоатационно състояние, тъй като над половината от пътищата са в средно състояние и една четвърт – в добро. През периода 2007-2012 г. основно е ремонтиран първокласният път I-9, чието състояние в момента се оценява като 100% добро. През 2008 г. в резултат на ремонтните действия в участъка Каварна – Балчик е подобро транспортното обслужване на населените места Каварна, Божурец, Топола/Балчик, а през 2012 г. -след ремонт на направлението Каварна – Шабла – Дуранкулак, се подобряват транспортното обслужване на Каварна, Раковски, Хаджи Димитър/Шабла. За периода 2014-2020 г. се предвижда изграждане на **скоростен път** понаправлението Варна – Балчик – Каварна – Шабла – граница Румъния, което да поеме нарастващия туристически поток по северното крайбрежие на Черно море. Спешно се нуждае от ремонт крайбрежният третокласен път в участъка **Камен бряг – Българево**. Гъстотата на републиканската пътна мрежа в община Каварна (0.198 км/кв.км) е многопо-висока от средната за област Добрич (0.175) и средната за страната (0.178). Общинската пътна мрежа е по-слабо развита, с гъстота 0.145 км/кв.км, колкото средната за област Добрич, но много по-ниска от средната за СИ район (177) и средната за страната (161). Добре развитата и поддържана Републиканска пътна мрежа в община Каварна осигурява пряко транспортното обслужване на голяма част от населените места, а останалите се обслужват от общински пътища.

Доходи, заетост и безработица

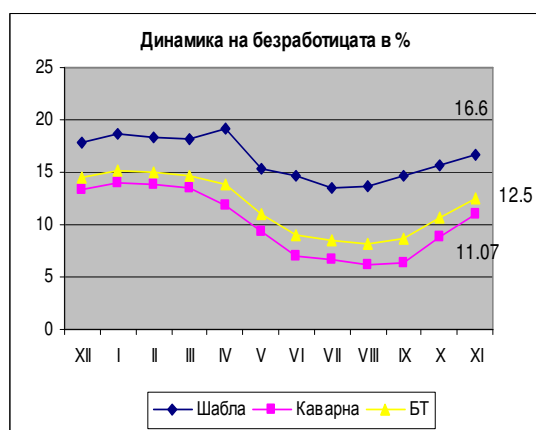
Поради липса на информация за доходите от други източници в структурата на доходите, основата им част се формира от заплати, следвани от доходи от пенсии, доходи от стопанска дейност и др. Техните количествени и качествени характеристики предопределят възможностите за социално – икономическото развитие на общината и областта. Размерът на работната сила в отделните отрасли до голяма степен отразява отраслова и професионално-образователна структура на наетите лица в отделните отрасли на социално-икономическия комплекс на община Каварна. Данните показват, че във всички посочени отрасли е налице ръст в размера на работната заплата. За някои отрасли този ръст е значителен – над 80%.

Коефициент на заетост

Регистрираните безработни лица към 30.11.2015 г. в БТ Каварна са 971 увеличение със 143 спрямо октомври месец 2015 г.

Динамика на безработицата през ноември 2015 г.

Равнището на безработица към 30.11.2015 г. е 12.5%, с 1.8% повече спрямо предходния месец октомври /11.07% за Каварна и 16.6% за Шабла/.

Брой безработни лица: / по данни на ДБТ /

13.10. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2010 г.	894
13.11. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2011 г.	880
13.12. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2012 г.	859
13.13. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2013 г.	801
13.14. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2014 г.	765
13.15. Регистрирани безработни лица, към 30.06.2015 г.	405

Профили на безработните лица към 30.06.2015 г. – рискови групи безработни:

/ по данни на ДБТ /

14.01. Брой безработни лица без, или с по-ниско от основно образование	209
14.02. Брой безработни лица с намалена работоспособност	18
14.03. Брой безработни младежи от 18 до 29 години	46

14.04. Брой безработни лица на възраст над 55 години	146
14.05. Брой безработни лица с регистрация над 1 година	89

Профил на безработните по пол, възраст, професионален признак, образователна структура, продължително безработни

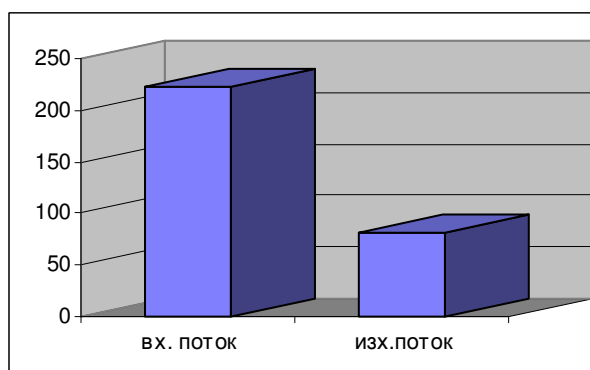

Регистрираните безработни **жени** са 548 /с 89 повече спрямо месец октомври/, като относителният им дял е 56%, с 1% повече спрямо предходния месец.

Във **възрастовата** структура преобладават лицата на възраст над 55 г. - 296 /30%/, за предходния месец най-голям е относителен дял също на тази група безработни лица. Младешите до 29 г. съставляват 14.1% от всички регистрирани безработни /13% за месец октомври/.

В структурата на безработните по **професионален признак** най-голям е дялът на регистрираните без квалификация – 50%/без промяна спрямо октомври месец/.

Безработните с работническа професия са 35% /-1 пункт промяна спрямо месец октомври/, специалистите – 15% + 1% промяна спрямо предходния месец.

В **образователната структура** преобладава дялът на регистрираните с дялът на лицата със средно професионално образование – 42% от общия брой регистрирани.

Дялът на лицата с основно и по-ниско образование е 38% от общия брой регистрирани -1 пункт спрямо предходния месец октомври.

Продължително безработните /с регистрация в Бюрото над 1 г./ са 298 или 31% от общия брой регистрирани. Техният дял спрямо октомври месец намалява с 3 пункта.

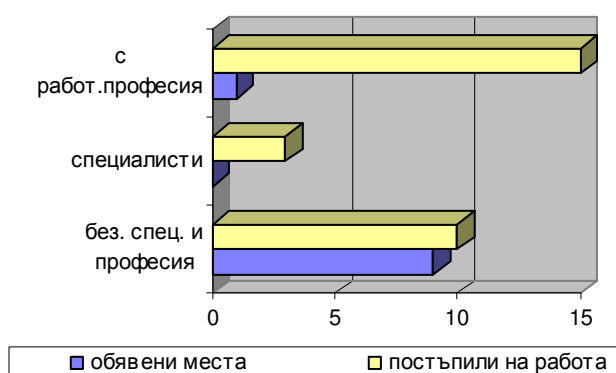
Средната продължителност на престой на безработните в БТ е 3.73 месеца, срещу 6.24 за месец октомври.

Регистрираните лица /входящ поток/ през ноември са 224:

- 63% са жени
- 21% са младежи на възраст до 29 г.
- 13% са висшисти

Изходящият поток, който включва постъпилите на работа, отпадналите от регистрация поради неявяване и неизпълнение плана за действие, обхваща 81 лица, като 75% са отпадналите поради постъпване на работа, 16% поради неизпълнение плана за действие и 9% по други причини.

Професионална структура на обявените места и постъпилите на работа през ноември

Постъпилите на работа безработни лица са 61 /75% от изходящия поток/ - с 10% по-малко спрямо октомври.

- 49% от тях са се реализирали чрез Д"БТ"
- в професионалната структура с най-голям дял са постъпилите на работа лица с работническа професия - 43%
- 70% са жени
- 13% са висшистите

През месец ноември 1 младеж до 29 г. започна работа по схема „Младежка заетост” на ОП „РЧР” и 1 младеж е включен в мярка за заетост по чл.36/1 от ЗНЗ.

Обявените свободни работни места през ноември 20015г. са 10.

Д"БТ" КАВАРНА	ОБЩО	ОБЩИНА КАВАРНА	ОБЩИНА ШАБЛА
Регистрирани към 30.11.2015 г.	971	633	338
жени	548	359	189
до 19 години	10	8	2
от 20 до 24 години	50	38	12
от 25 до 29 години	77	47	30
от 30 до 34 години	97	66	31

от 35 до 39 години	97	64	33
от 40 до 44 години	97	61	36
от 45 до 49 години	97	61	36
от 50 до 54 години	150	90	60
над 55 години	296	198	98
с работническа професия	350	225	125
специалисти	146	112	34
без специалност и професия	475	296	179
с висше образование	76	63	13
със средно спец. и проф.образов.	403	263	140
със средно общо образование	123	77	46
с основно и по-ниско образование	369	230	139
Регистрирани през ноември	224	177	47
Жени	141	114	27
с висше образование	30	24	6
до 29 години	47	38	9
с работническа професия	81	65	16
Специалисти	52	39	13
без специалност и професия	91	73	18
Изходящ поток	81	53	28
Постъпили на работа през ноември	61	40	21
жени	43	29	14
с висше образование	8	6	2
до 29 години	14	11	3
с работническа професия	26	20	6
специалисти	14	11	3
без специалност и професия	21	9	12
чрез Бюрото по труда	30	22	8

Изводи:

- През последните 6 години се наблюдават тенденции в развитие на заетостта и безработицата, като делът на регистрираните безработни е намалял от 894 лица на 405 лица.
- Структурата на безработните е многообразна и трудно могат да бъдат направени генерални заключения . Вижда се, че предимно преобладават безработни лица с

ниско и основно образование, като броят им към 30.06. 2015г е 209 лица. След тях се нареждат безработни лица на възраст над 55 години.

- Делът на продължително безработните дял спрямо октомври месец намалява с 3 пункта.
- Можем да направим и следния извод, че състоянието на икономиката на общината оказва негативно влияние, в това число и липсата на мащабни чуждестранни инвестиции.
- През послените години се наблюдава ограничаване на възможностите на производствените отрасли за самофинансиране на местните стопански субекти, което се дължи и на несигурността вследствие на настъпилата финансова и икономическа криза, което се отрази и ниските доходи на населението.
- Общината отделя специално внимание на неравнопоставените групи на пазара на труда (лица на социално подпомагане, хора с увреждания, младежи и т.н.), които изпитват затруднения при намиране на работа. Съвместно с Дирекция „Бюро по труда” – Каварна им се предоставя възможност да се включат програми за заетост.
- Необходимо е да се предприемат мерки по отношение на продължително безработните лица и тези над 50 годишна възраст в посока стимулиране преквалификация и учене през целия живот, което ще предостави по-големи възможности на пазара на труда.

Здравеопазване

Общественоорганизираното здравеопазване в Община Каварна е представено от структури на извънболничната и болничната лечебна помощ. Броят и капацитетът на здравните лечебни заведения са определени с действащата Областна здравна карта. В това отношение са отчетени заболяемостта на населението, неговото териториално разпределение по населени места и нормативите за пациентска листа на общопрактикуващите лекари и за степента на задоволеност с болнични легла.

За разглеждания петгодишен период не са настъпили съществени изменения в инфраструктурата на болничната лечебна помощ. Тя е представена от едно болнично лечебно заведение – “МБАЛ Каварна”ЕООД, град Каварна. Болницата е основна за общината. Тя е с надобщински функции –нейният капацитет е съобразен с потребностите и на съседната община Шабла.

Болничното заведение е с 90 болнични легла. За анализирания период се наблюдава запазване на броя на болничните легла. С наличните болнични легла степента на задоволеност е в рамките на действащите нормативи, които гарантират по-добрата използваемост на наличната болнична инфраструктура. В сградата на МБАЛ се помещава и филиал на Спешна медицинска помощ.

Извънболничната медицинска помощ в общината е представена от медицински Центрове, „Медицински център I - Каварна” ЕООД гр. Каварна, Медицински център „Евромедика” ЕООД и самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории.

Териториалната локализация на лечебните заведения за първична извънболнична медицинска помощ показва, че те са разположени в 4 населени места – гр. Каварна, с. Българево, с. Вранино и с. Белгун. Определени затруднения в териториалния достъп до общопрактикуващ лекар съществуват за хората от по-малолюдните и отдалечени населени места от общината.

Стоматологичното обслужване не се различава съществено от извънболничната лечебна помощ. Осигуреността на населението с лекари (общо в болничната и извънболничната

лечебна помощ) е 30 лекари на 10 000 д. от населението и е близка, дори малко над средната за област Добрич (28.3), но по-ниска от средната за страната (38). Тази степен на задоволеност с лекари на 10 000 д. от населението е нормална, като се има предвид, че част от потребностите на населението от болнична лечебна помощ се задоволяват в болничните заведения в гр. Добрич и гр. Варна.

На територията на община Каварна в град Каварна е изградена Детска ясла „Щастливо детство” за деца от 1 до 3-годишна възраст с капацитет 60 места със съвременна материално-техническа база, както и детска млечна кухня с възможности за среден брой 45 записани деца.

Структура на заболяемостта в областта

Общата заболяемост (болестността), измерена чрез регистрираните случаи на заболяванията по обръщаемостта на населението за здравна помощ към звената за извънболнична помощ, дава представа за честотата и структурата на заболяванията по повод на които населението активно търси здравна помощ.

Регистрирани заболявания, болестност – през 2014 година регистрираните заболявания за област Добрич са 450 681, които представляват 2452,7 на хиляда.

Новооткрити заболявания, заболяемост – през 2014 година новооткритите заболявания са 165 914, които са 902,9 на хиляда. През 2014 година се наблюдават тенденциите от предходните години:

- Заболеваемостта се води от болестите на дихателната система 231,83 на хиляда, следват болести на пикочо - половата система – 82,02 на хиляда.

- При болестността е обратно, водещи са болестите на органите на кръвообращението – 565,3 на хиляда, следват болести на дихателната система – 386,1 на хиляда и болести на пикочо – половата система – 197,2 на хиляда.

- При децата до 17 години – общо заболяемите са 74 547, като 5 985 са на деца до 1 година, новооткритите заболявания са 40 932. Почти половината 43% от заболяванията са от групата на болестите на дихателната система, следвани от болести на кожата и подкожната тъкан – 8,3% и инфекциозните болести 8,0%

Основни проблеми на здравето на населението

Обобщената оценка на заболяемостта и смъртността по причини за умирация показва, че основните проблеми на здравето на населението произтичат предимно от заболявания, свързани със застаряване на населението и със широкото разпространение на рисковите фактори, породени от стила на живот на населението.

Социалната значимост на хроничните болести се определя от високото ниво на смъртност, особено в активна възраст, висок относителен дял на общата заболяемост и болестност, временна неработоспособност, първична инвалидност и хоспитализирана заболяемост.

През 2014 година се наблюдава повишаванена хоспитализираната заболяемост спрямо 2013 година от почти всички групи заболявания, което означава че хората са в по-лош контрол върху социалнозначимите болести, личните грижи за здраве и др.

Като социалнозначими заболявания в България се определят:

- Болестите на органите на кръвообращението
- Злокачествените новообразувания
- Хроничните болести на дихателната система
- Туберкулоза

- Травми, злополуки и отравяния
- Травми, злополуки и отравяния
- Болести на нервната система
- Захарен диабет
- Психични разстройства

Болести на органите на кръвообръщението

Болестите на органите на кръвообращението са водещи в структурата на умиранията от десетилетия. Показателите нарастват при двата пола с възрастта, по-подчертано в групите след 35 години при мъжете и 45 години при жените. Повъзрастовите показатели на мъжете са по - високи, като индексът на свръхсмъртност в групите на активната възраст на двата пола се колебае от 1,3 до 2,4. Разликата е свързана с по - голямата честота на факторите на риска при мъжете още от млада възраст, по - рисковото им поведение, ролята им в обществото (работа с по-големи отговорности) и други.

Онкологични заболявания

Болестността от злокачествени новообразувания, следвайки дългогодишната тенденция, продължава да се повишава и през 2014 година е 6009 души, като коефициентът достига 3253,7 на сто хиляди души от населението. Новооткритите случаи са 746, което представлява 403,9 на сто хиляди.

В нозологичната структура на тези заболявания няма съществени изменения. Висока е заболяемостта от злокачествени новообразувания на: млечната жлеза, шийка и тяло на матката при жените, простатата при мъжете, бронхите и белия дроб, дебелото черво и др. При децата до 17 години с най - висока честота са с най - висока честота са злокачествените заболявания на лимфната, кръвотворната и сродните им тъкани.

Болести на дихателната система

Тези заболявания са водещи в структурата на общо регистрираните заболявания – второ място с болестност 396,71 на 1000 жители и първо с заболяемост 236,57 на 1000 жители през 2013 год.

При смъртността по причини са на пето място с относителен дял 2,06%.2.4.

Психични заболявания

През 2013 г. психични заболявания показват тенденция към нарастване. Увеличават се болните, намиращи се под наблюдение на психиатричните заведения. За 2013 година те са 2272 хоспитализиран и болни, или 122,43 на десет хиляди души от населението. Около 50% от всички хоспитализирани са с диагноза шизофрения и налудни разстройства. Следват заболелите от маниакално-депресивните разстройства и др. От диспансеризираните с най-голям дял продължават да са болните с шизофрения и налудни разстройства, следват афективните разстройства и болните с умствена изостаналост.

Във връзка с подобряване на психичното здраве е необходимо да бъдат възприети мерки за: интензифициране на процеса на деинституционализация и развитие на психичноздравните услуги в общността; реално ангажиране на управленските институции в изпълнение на приетия План за действие към политиката за психично здраве; създаване на система за мониторинг на дейността на службите за психично здраве; въвеждане на система за обучение за справяне със стреса на работното място и създаване на програми за обучение по проблемите на стреса в училищата и висшите учебни заведения; популяризиране на дейността на психично здравните служби, борба със стигмата и дискриминацията; подобряване на финансирането на амбулаторната и стационарната психиатрична помощ; привличане и усвояване на европейските фондове на развиване на инфраструктури и технологии за новата, базирана в общността психиатрия и за обновяване на институционалната материална база и практика; подобряване на квалификацията на специалистите за работа с тежките психични разстройства в общността.

Равнище на детска смъртност в област Добрич

Детската смъртност е най - информативният показател за икономическото, социално и здравно благополучие на дадено население, а измененията в интензитета на детската смъртност настъпват сравнително бързо в съответствие с промените на социално - икономическите условия на живот, жизнения стандарт, повишаването на образователното и културно равнище на населението и пр.

Детската смъртност в областта през последната година е по – ниска в сравнение с 2012 година и е 9,3 на 1000 живородени деца, и се дължи предимно на преждевременни раждания недоносеност, вродени аномалии, асфиксия и пневмония. Тя е твърде висока сред малцинственото население, както и в отдалечените трудно достъпни села.

Най - голям през 2013 г. е броят на починалите деца със заболявания от клас XVI – „Някои състояния, възникващи през перинаталния период”, като преобладават починалите деца с дихателни и сърдечно - съдови нарушения.

Следват починалите деца със заболявания от клас IX – «Болести на органите на кръвообръщението» , XVII клас – „Вродени аномалии” и XVIII клас „Симптоми, признаци и неуточнени състояния”.

Според Годишния отчетен доклад на РЗИ – гр. Добрич, причините за детската смъртност са както от медицински така и от немедицински характер: на първо място пропуски на семейни лекари и лекари специалисти при провеждане на женска и детска консултация и недостатъчната координация между отделните звена в системата за майчино и детско здравеопазване. Към втората група причини се отнася ниският социален статус на населението, най - вече в селските и етнически райони, незадоволителната здравна култура и начина на живот, които определят високия риск на отделните групи.

Състояние на системата за медицинска помощ

Състояние на системата на здравно обслужване и мрежата от лечебни заведения в областта с разбивка по общини – болници, лични лекари, разкрити практики на лични лекари (съотношение заети / незаети лекарски практики).

Изводи:

- Здравното обслужване на населението на територията на община Каварна е организирано от добре изградена и структурирана мрежа от здравни заведения.
- Общината има достатъчна осигуреност с болнични легла, но материално-техническата база е остаряла.
- Липсата на достатъчно квалифициран персонал и техника за лечение е довела до оръзването на клиничните пътеки за малките болници, вкл. и МБАЛ – гр. Каварна.
- Ограниченият брой направления за специалисти.
- Персоналът в здравното заведение е недостатъчен. Липсата на достатъчно квалифицирани специалисти затруднява обслужването на гражданите, което води до отлив на пациенти към по-големите болници.
- Осигурена е медицинска помощ в училищата и детските градини, и достъп до здравнообразователна информация сред подрастващото население.
- Детската ясла и Детската кухня разполагат с достатъчно капацитет, за да задоволят потребностите на населението от общината.
- Нарастват нуждите на населението от алтернативни на институциите социални услуги за социална интеграция и рехабилитация на лица с увреждания, резидентни и дневни услуги за хора с увреждания, особено такива с умствена изостаналост, както и почасови социални услуги.

3.5 Образование

3.5.1 Равнище на образованието и основни проблеми в община Каварна, област Добрич

Образованието се утвърди като един от приоритетите на община Каварна. В общината работят доказани специалисти, които обучават и възпитават децата. Сградите на учебните и детски заведения са ремонтирани и отговарят на всички съвременни изисквания. Всичко това е предпоставка за качествено образование и стимулиране на заложите на децата и учениците. Инфраструктурата на образованието в община Каварна е представена от обекти на предучилищното обучение и на общото и професионалното образование.

Основната част от образователната структура на община Каварна е от общински детски и учебни заведения. Държавно е помощното училище - интернат за деца със специални образователни потребности.

БРОЙ ДЕЦА, ПОСЕЩАВАЩИ ДЕТСКИ И УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ – ПРЕЗ УЧЕБНА ГОДИНА 2014 Г. – 2015 ГОДИНА

(в документацията на РИО на МОН и отдел "Образование" на общинската администрация)

	Записани в началото	Завършили съответен клас
6.1. Деца в детски ясли или яслени групи		
6.2. Деца в детски градини /без предучилищни форми/	482	510
6.3. Деца в преучилищни форми на образование/детска градина, училище/	187	182
6.4. Деца в общински и държавни училища/ общ брой/	1435	1398
<i>От тях:</i>		
6.5. Деца в общински и държавни училища / 1- 4 клас/	542	540
6.6. Деца в общински и държавни училища / 5- 8 клас/	449	445
6.7. Деца в общински и държавни училища /9-12 клас/	419	413

На базата на реалния контингент от лица в съответната възраст и на постигнатия обхват от него, се формира и броят на децата, обхванати в системата на предучилищното обучение и на учениците в училищното образование.

Системата за предучилищно обучение в община Каварна е представена от целодневни детски градини (ЦДГ). Техният брой, капацитет и териториалното им разположение по населени места, също са функция от броя на децата във възрастовата група 3-6 годишна възраст.

В община Каварна образованието е на високо равнище, това е сферата, която е един от основните приоритети в развитието на региона. Основен проблем е заминаването на семействата с деца и ученици в други градове и в чужбина.

3.5.2 Описание на мрежата на образованието по общини в областта

В община Каварна работят седем целодневни детски градини: ЦДГ "Радост" – Каварна, ЦДГ "Детелина" – Каварна, ЦДГ "Здравец" – Каварна, ЦДГ "Калиакра" – с. Българево, ЦДГ "Калинка" – с. Раковски, ЦДГ "Дъга" – с. Вранино и ЦДГ "Слънце" – с. Септемврийци; СОУ "Стефан Краджа" – Каварна, ПЗГ "Кл. Арк. Тимирязев" – Каварна, ОУ "Йордан Йовков" – Каварна, ОУ "Св.св. Кирил и Методий" – с. Белгун, НУ "Братя

Миладинови” – Каварна, НУ”Христо Ботев” – с. Септемврийци, Общински детски комплекс – Каварна, ПУИ”Любен Каравелов” – гр. Каварна.

През 2012 година в общината е закрито едно училище - ОУ „Христо Смирненски” в с.Българево. Причини за отлив на ученици от това учебно заведение е записването им в училищата в Каварна, поради близостта на село Българево до Каварна (6 км).Със статут на защитено училище е ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” в с. Белгун, в коетоса обхванати ученици от селата Белгун, Септемврийци, Нейково и Травник. Осигурено е транспортното обслужване на учениците от населените места.

Професионално образование

Професионалното образование в общината е представено от Професионална земеделска гимназия (ПЗГ) „Кл. Арк. Тимирязев” в гр. Каварна. В ПЗГ през учебната 2013/2014 г. се обучават общо 161 ученика.

С решение № 212 на Министерски съвет от 28 март 2013 г. Община Каварна получи от Министерството на земеделието и храните собствеността върху сградата и терена на Професионална земеделска гимназия „Климент Аркадиевич Тимирязев”.

Специални училища

На територията на общината функционира едно специално училище – Помощно училище - интернат „Любен Каравелов” за деца със специални потребности, което е с държавно финансиране.

7.4.10. Общ брой деца, обучаващи се в помощно училище (ПУ), към 31.12.2010 – Данни от РИО на МОН	
7.4.11. Деца, обучаващи се в ПУ през учебната -2011-2012 г.	73
7.4.12. Деца, обучаващи се в ПУ през учебната 2012-2013 г.	64
7.4.13. Деца, обучаващи се в ПУ през учебната 2013-2014 г.	69
7.4.14. Деца, обучаващи се в ПУ през учебната 2014-2015 г.	65

7.5.10. Общо деца, настанени в ПУ с интернат, към 31.12.2010 – Данни от РИО на МОН	
7.5.11. Деца, настанени в ПУ с интернат през учебната 2011-2012 г.	58
7.5.12. Деца, настанени в ПУ с интернат през учебната 2012-2013 г.	53
7.5.13. Деца, настанени в ПУ с интернат през учебната 2013-2014 г.	53
7.5.14. Деца, настанени в ПУ с интернат през учебната 2014-2015 г.	46

Реализирани проекти в сферата на образованието:

- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства – Каварна за етническа толерантност”.
- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”Подобряване качеството на образованието в средишните училища, чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес” – проекта се осъществява в средишните училища на територията на общината;
- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”Нов шанс за успех” – проектът се реализира в училище” Братя Миладинови” и СОУ”Стефан Караджа”;
- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”УСПЕХ” – проекта се реализира в училище „Братя Миладинови” и ПЗГ”Кл. Арк. Тимирязев”;
- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”Младежки научно-професионален център” – проекта се осъществява в Професионална земеделска гимназия с партньор ОУ”Йордан Йовков”;

- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”Интеграция на младежта в образованието и обществото, чрез изкуство и спорт”;
- ОП”РЧР” на МОМН – проект ”Асамблея ”Заедно творим, спортуваме и учим”;
- ОП”РЧР” на МОМН – проект „Училищна академия ”Наука, изкуство,спорт”;
- ОП”РЧР” на МОМН – проект „Без агресия в моето училище” Бенефициент: СОУ ”Стефан Караджа”.
- Оперативна програма ”Регионално развитие” – проект „Подобряване училищната спортна инфраструктура”; и др.проекти

3.5.3 Анализ на проблемите в образованието на общинско ниво

Основния проблем в сферата на средното образование е свързан с намаляване броя на децата в общината поради демографски причини.

Обхващането на децата в училище среща най-сериозни трудности в случаите, когато родителите работят в чужбина и вземат със себе си подлежащите на задължително обучение ученици. Броят на тези деца през настоящата година не е никак малък, за цялата община те са 40 деца.

Въпреки това можем да отбележим, че посещаемостта в учебните заведения е висока. Отпадналите ученици за 2015/2016 г. са 14 деца. В детските градини посещаемостта е почти 100%. Децата и учениците са обхванати напълно.

Причините за отпадане на децата от училище са ниските доходи на семействата, родителска незаинтересованост, липса на контрол от семейството, липса на мотивация за учене, трудности в общуването с връстници и учители, влияние на различни креминогенни фактори. Поради това от изключителна важност за общината е училищата да продължават да бъдат включвани или да кандидатстват самостоятелно в конкретни проекти и програми, финансирани от фондовете на ЕС и други финансови инструменти. Практиката до сега в някои училища показва, че това може да бъде една добра възможност за развитието на материалната база, за повишаване на квалификацията на учителите, за подобряване системата на обучение на учениците и повишаване на мотивацията им за образование. Учебните заведения и техните ръководства трябва да бъдат подпомагани и стимулирани в тази насока, а също така и в посока търсене и популяризиране на актуална и изчерпателна информация за отворени покани по оперативните програми и други донори на ЕС.

3.6 Жилищна среда и инфраструктура

Наличният жилищен фонд на Община Каварна е малко на брой жилища, придобити преди повече от 20-30 г., много стари панелни апартаменти и къщи. През 2011г. Общината придоби 8 бр. Апартамента в новопостроена жилищна сграда „Канатея”. Те са едностайни, тристайни и четиристайни. Общинските жилищни имоти основно се намират в гр.Каварна и представляват:

47 бр.апартаменти находящи се в различни жилищни блокове, от които 3 бр. тухлени, 3бр. ведомствени, 8 бр. нови в ЖБ”Канатея”, 1бр. резервно, 26 бр. панелни, 3бр. в с.Българево, 2бр. в с.Белгун, 1бр. в с.Вранино. Старите жилищни сгради, отчуждени през периода 1970 – 1985г. за различни мероприятия на общината, несъборени поради острата жилищна нужда, са 16 бр., разделени са на 34 бр. квартири с една, две, три стаи и антре. Някои от тях са със санитарен възел, но повечето са с външни тоалетни и без бани. Общият брой на квартирите: апартаменти, къщи и две общежития е 81 бр.

Структуриран по видове и местоположение, общинският жилищен фонд

№ ПО РЕД	НАСЕЛЕНО МЯСТО	ОБЩ БРОЙ ЖИЛИЩА	В ТОВА ЧИСЛО		
			ПРЕДОСТАВЕНИ ПОД НАЕМ	СВОБОДНИ	ВЕДОМСТВЕНИ
	гр. Каварна	74	65	6	3
1.	Белгун	2	1	1	-
2	Било	-	-	-	-
3	Божурец	-	-	-	-
4	Българево	3	2	1	-
5	Видно	-	-	-	-
6	Вранино	1	-	1	-
7	Иречек	-	-	-	-
8	Камен бряг	-	-	-	-
9	Крупен	-	-	-	-
10	Могилище	-	-	-	-
11	Нейково	-	-	-	-
12	Пор.Чунчево	-	-	-	-
13	Раковски	-	-	-	-
14	Св.Никола	-	-	-	-
15	Селце	-	-	-	-
16	Септемврийци	-	-	-	-
17	Топола	-	-	-	-
18	Травник	-	-	-	-
19	Х.Димитър	-	-	-	-
20	Челопечене	-	-	-	-
	Общо	80	68	9	3

В общинските жилищни имоти повечето от настанените, като крайно нуждаещи, са от 1985г.– 1995г. С изключение на новите апартаменти, общото им състояние е много лошо. Общината непрекъснато извършва някои от необходимите ремонти: частични, основни, препокриване и други, но повечето от ремонтите, наемателите се принуждават да извършват сами. Частично сменят дограми, водопроводни и електроинсталации, тъй като повечето от тях са в окаяно състояние. В общинските имоти са настанени общо 68 семейства.

През 2015 г. приходите от наеми на общински жилища са в размер на 26 267, 28 лв. С решение № 79 по протокол № 7 от 26.02.2008 г. на ОбС е определена наемна цена в размер на 0,60 лв./кв.м. жилищна площ, като същата се корегира с коефициенти съобразени със ЗМДТ. Въпреки, че наемна цена е актуализирана, тя е пъти по – ниска в сравнение с необходимите разходи за ремонти.

Къщите – общинска собственост в голямата си част са разположени в междублокови пространства, запазени след извършени отчуждавания. Част от тях с влизането в сила на новия регулационен план на гр.Каварна са урегулирани в самостоятелни поземлени имоти със статут за жилищно застрояване, малка част нямат траен градоустройствен статут.

Нужно е къщите с траен градоустройствен статут да се продадат, тъй като всичките са много стари и с лоши условия за нормално живеене.

Анализирайки състоянието на този вид общинска собственост се открояват следните:

Рискове и слаби страни

- значителен процент остарял сграден фонд;
- недостиг на жилищен фонд за осъществяване на социални функции;
- нарастване на необходимите средства за основен ремонт и опазване на собствеността;
- продължаващи наемни правоотношения и с лица, които вече не отговарят на условията за настаняване.

Плюсове и възможности

-възможност за изграждането на нови жилища със средства привлечени от еврофондовете.

-възможност за актуализация на наемната цена, на база социално приемливо процентно съотношение спрямо наемите на свободния пазар.

-възможност за осъществяване на строителство върху терени с ОПС срещу части от новопостроените сгради с жилищно предназначение;

4 Анализ на групите в риск в община Каварна

4.1 Фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението

С цел да открие основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги на територията на община Каварна е проведено проучване. За основа послужи дефиницията за нормален стандарт на живот на граждани в общината, които остават извън рисковите групи.

Анализът стъпва на разбирането за риска като фактор/и, които пречат социалната интеграция на индивиди и групи. Отправната точка в анализа на потребностите на заинтересованите страни е тяхното разбиране за нормален начин на живот. Рисковете са дефинирани според факторите, които пречат индивида и групите за достигането му.

Независимо от доходите си, хората с които се срещаме задават едни и същи параметри на нормален стандарт на живот, свързан с покриване на разходите за храна, издръжка на дома и поемане на грижата за децата. Хората с по-ниски доходи поставят на първо място разходите за лекарства, храна, следвани от тези за консумативи. Техните изисквания са свързани основно с покриване на тези нужди.

В случаите когато близките се затрудняват да осигурят подкрепа на член от семейството, се поставя в риск и самото лице, и цялото семейство. Когато член на семейството е в риск, включително и самото живеещите хора и липсва подкрепа от страна на държавата, общината и/или общността, която може да реши проблема или да компенсира рисковия фактор. Тогаво е необходимо да се подпомогне семейството. Като пример можем да посочим хора, които се грижат за близките си с увреждания, и при които заплатата за личен асистент е единственият доход за издръжка на цялото домакинство. Такава е и ситуацията с децата, настанени за отглеждане в институции поради бедност на семейството, чиито родители имат нужда от подкрепа за преодоляване на проблемите.

Взаимопомощта като ресурс за компенсиране на проблемите поставя в риск също:

- Семейства на деца в риск от настаняване и настанени в специализирани институции;
- Граждани, чиито близки са в невъзможност да се справят без чужда подкрепа;
- Безработни лица над 55 г.

Безработицата и нарушеният достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой предприятия, осигуряващи заетост и съответно липса на алтернативни работни места, затваряне на предприятията в резултат от икономическата криза и/или намаляване на работното време, загуба на работни места за заетите извън общината.

Проведените интервюта с граждани показаха, че част от безработните не поддържат регистрацията си тъй като живеят по селата и се налага да пътуват. Това води до допълнителни разходи за транспорт. Поради това община Каварна осигурява транспорт на служител от Д"БТ", който посещават селата веднъж месечно, за да могат гражданите да положат задължителните си подписи, за да непрекъсват регистрацията си поради невъзможност да пътуват до града. Въпреки усилията на общината съществува и друг проблем, че някои от самите граждани не са и мотивирани да търсят услугите на Д"БТ" и след изтичане на периода на подпомагане, тъй като нямат доверие, че ще получат преквалификация, която би им помогнала при търсене на работа. Достъпът до заетост е най-силно ограничен за няколко специфични групи безработни: етническите малцинства, лицата с основно и по-ниско образование запазват най-голям брой и относителен дял в образователната структура на безработните, относителният им дял в общата съвкупност на безработните към 31.12 2015г. е 677 лица съставляващи 11.84% от икономически активното население; безработни младежи на възраст до 29 години без квалификация и специалност съставляват 56%; голям е и дялът на безработните над 55 годишна възраст 30%, В началото на годината броят на лицата с трайно намалена работоспособност от 17 се е увеличил на 20 лица, обърнали се за съдействие към Д"БТ".

Безработицата и ниските доходи в семействата рефлектират директно върху следните групи с ограничени ресурси за автономност, пряко зависими от своите близки:

- Деца, в многодетни семейства;
- Деца на самотни родители;
- Хора с увреждания – деца и възрастни;
- Майки с деца;
- Деца от ромски произход.

По отношение на **доходите на хората в пенсионна възраст** те са категорични, че срещат затруднения за издръжката си. Тук основният ресурс за помощ е семейството и отглеждането на селскостопанска продукция в селските райони. Във връзка с размера на доходите на хората в пенсионна възраст могат да се изведат следните **групи:**

- Хора с минимални и близки до минималната пенсия;
- Самотни възрастни хора с ниски пенсии;
- Възрастни хора с безработни деца в домакинството.

Лоши битови условия и дефицит в средствата за издръжка. Безработицата, ниските доходи, "липсата на родителски капацитет", където често се крият битови проблеми и невъзможност на родителите да излязат от социална изолация. Тези фактори стават причина родителите да не могат да осигурят добри битови условия за живот на децата си, да покриват разходите им за всекидневни нужди. Това води до настаняване на деца в извън семейна среда. Така, че причините можем да кажем, че са комплексни и изискват различни интервенции.

От разговорите с хора с увреждания, които имат нужда от подкрепа във всекидневието си, като проблем изведоха поддържането на домакинството и на жилището. Здравословните им проблеми не позволяват намиране на работа, което усложнява и доходите им за издръжка. Ниската заплата на личен асистент като основен източник на доходи в

случаите, когато член на семейството се грижи за близък с увреждане, затруднява покриването и на разходите за храна и режийни.

Бедността и ниските доходи влияят върху следните **групи в риск**:

- Деца и родители от ромски произход;
- Самотни майки;
- Самотни възрастни хора с увреждания;
- Семейства с ниски доходи, живеещи в отдалечени райони;
- Деца с увреждания на самотни родители/ и в семейство с безработен родител;
- Семейства на хора с увреждания;
- Деца, настанени в специализирани институции;
- Родители на деца, настанени в институции;

Образование

Образованието е фактор за социална интеграция и професионално развитие. Анализът на данните и разговорите от срещите със заинтересованите страни очертаха като значими групи в общината хората с основно и по-ниско образование. Най-сериозен е проблемът с намаляване броят на децата и учениците. Друг сериозен проблем е миграцията на цели семейства към други градове в страната и чужбина. Най-вече на ромски семейства в Полша и Германия. Техните деца отпадат от училище и все по-често не се връщат в българската образователна система.

Образованието определя следните групи в риск:

- Относително увеличаване на миграцията и демографски срив, което води до намаляване на броя учениците в общината.
- Тенденция към намаляване броя на учениците и закриване на училища;
- Възрастни с основно и по-ниско образование.

Структура на семейството

За формиране на рисковите групи по отношение на доходите са структурата и броят на членовете на семейството, както и разпределението на разходите между тях. Структурата на семейството е допълнителен фактор и поради факта, че повечето хора със социални проблеми разчитат на близките си, тъй като социалното подпомагане и услугите не решават поставените пред тях проблеми и не компенсират рисковете, пред които са изправени.

По отношение на структурата на семейството могат да се оформят следните **групи**:

- Многодетни семейства;
- Непълни семейства – родители, които сами отглеждат децата си, самотни хора с увреждания и самотни възрастни хора.
- Непълнолетни родители, които отглеждат децата си.

Увреждане или тежък здравословен проблем на член от семейството

Пред хората с увреждания стои проблема с липсата на подходящи алтернативи за заетост, което може да доведе до източници за допълнителни доходи за покриване на нуждите от тях и на техните семейства. Ако състоянието на партньора/родителя изисква един от трудоспособните членове на семейството да полага непрекъснати грижи, това може да доведе до напускане на постоянната си работа, води до допълнително задълбочаване на проблемите, свързани с доходите.

В тази връзка се оформя групата на:

- Семейства, в чийто състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем;
- Семейства с хора с увреждания, оставащи без доходи в периодите между сключване на договор по програма Личен асистент и техен близък;
- Семейства с безработен член, непълни семейства с родители в пенсионна възраст.
- Хора нуждаещи се от непрекъснати грижи;
- Лица с психични заболявания, които не попадът в рамките на предлаганите на територията на общината услуги в общността;

Затруднен достъп до здравни услуги

Проведените срещи с граждани и представители на администрацията очертаха проблеми при достъпа до здравни услуги в общината:

- Липса на достатъчно квалифициран медицински персонал и медицинско оборудване ;
- Демографското остаряване на населението поставя допълнителни изисквания пред структурата на здравните потребности, поради обстоятелството, че възрастните хора са носители на повече от едно хронично заболяване, което води и до по-големи разходи за здравно обслужване;
- Орязването на клиничните пътеки за малките болници, поради липса на достатъчно квалифициран персонал и необходима техника за лечение;
- Ограниченият брой направления за специалисти;
- Наличие на голям брой здравно не осигурени лица;
- Местоживееене – отдалеченост от общински и областни здрави заведения;

Отдалечеността и изолираността на населеното място общината и от областния център е много важен фактор за нарушаване на транспортните връзки и комуникации.. Затрудненията в достъпа до навременна медицинска помощ влошават здравното състояние на населението, което в последствие води до по-големи разходи за лечение. Различни са проблемите, с които се сблъскват хората с увреждания: липса на здравни пътеки, които покриват разходите за лечение; ниски доходи и невъзможност за закупуване на лекарства и осигуряване на необходимото лечение; липса на транспорт до здравните заведения. По отношение на достъпа до здравни услуги най-многобройни в община Каварна са **следните групи в риск**:

- Хора в пенсионна възраст;
- Хора с увреждания и с няколко хронични заболявания;
- Хора с увреждания нуждаещи се постоянно от чужда помощ;

4.2 Характеристика на рисковите групи в община Каварна

Под влиянието на тези фактори се обособяват **рисковите групи** сред децата, възрастните и старите хора, като данните за техния брой са приблизителни, тъй като рискът от социално изключване е резултат от съчетаване на фактори от различно естество, а не резултат от една единствена характеристика.

1. Деца

По данни на служба ГРАО към 31.12.2015 г. броя живородените деца в общината е 86, от тях 33 жени и 53 мъже. За същия период са починали 139 лица, от тях 64 мъже и 75 жени. Формирането на рисковите групи при децата се обуславя предимно от социално – икономическото положение на семействата им, като разпределението им по рискови групи е условно, тъй като в много от случаите едно и също дете може да попадне едновременно в няколко групи.

1.1. Деца, отглеждани извън биологичното семейство:

- Деца, настанени в специализирани институции и резидентни услуги.

В духа на действащото към момента законодателство, настаняването в специализирана институция е крайна мярка за закрила на дете, която се предприема след изчерпване на възможностите за отглеждането му от биологичните родители, както и в среда, близка до семейната. Настаняването в институция като крайна мярка обаче предполага провеждане на дейности по реинтеграция на детето или евентуално по вписването му в регистъра на деца за пълно осиновяване.

Конкретните причини, довели до настаняването, респективно изоставянето на децата в институции формират следните свързани групи в риск: непълнолетни майки, непълнолетни и млади майки от ромски произход, ранно отпаднали от системата на образование; многодетни семейства; непълни семейства, семейства/домакинства живеещи под прага на бедност.

- Деца, настанени в и резидентни услуги.

На територията на общината няма действаща резидентна услуга за деца. Ето защо децата в риск, на които не може да бъде осигурена приемна грижа, биват настанявани в резидентни услуги извън общината. Потребностите на тази група деца са свързани с провеждане на дейности по реинтеграция в биологичното семейство или евентуално по вписване в регистъра на деца за пълно осиновяване, които произтичат от правото им на живот в семейна или близка до нея среда и/или осигуряване на постоянен контакт с родителите, което е предпоставка за успешното им връщане при тях.

- Деца, отглеждани при близки и роднини и в приемни семейства.

Към момента общият брой на настанените в близка до семейната среда деца е 18. При тези деца е необходима подкрепа на хората, които са поели грижа за отглеждане на децата, вместо техните биологични родители. Проблемите в тази рискова група се отнасят до потребностите на децата да получават адекватни грижи и до потребностите на роднините и близките или приемните родители да бъдат подкрепени при предоставяне на грижите за настанените при тях деца.

- Деца, ползващи интернатна форма на грижа.

На територията на общината има помощно училище с интернат ПУИ “ Л. Каравелов “ – гр. Каварна. От общо обучаваните през учебната 2014-2015г. 65 деца, 19 са от гр. Каварна. Останалите 46 са от други населени места : от Добрич и от областите Варна и Силистра. Като цяло са необходими целеви мерки за извеждането на тези деца в общообразователни училища с ресурсно подпомагане за децата с увреждания, както и мерки за образователна интеграция на децата без здравословни проблеми (предимно от ромски произход), настанени в помощното училище поради бедност на семейството и традицията на родителите, обучавани в същото заведение.

1.2. Деца, отглеждани в семейна среда

Това е специфични рискова група, която обхваща децата от семейства, изпаднали в ситуация на уязвимост поради различни обективни трудности, като например: многодетни и непълни семейства; семейства, в които един или двамата родители са с увреждания; семейства, в които има родител/и с различни зависимости; бедни семейства непълнолетни родители и други. Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях.

Предвид водещия риск, се формират следните подгрупи :

- Деца от семейства с нисък родителски капацитет, деца от непълни или многодетни семейства

Проблемите са свързани предимно със субективните трудности на родителите за осъзнаване и посрещане на потребностите на децата – в случаи на непълнолетни родители; родители, които са живели в институции; непълни семейства, разведени родители; родители с увреждания, родители, които са в чужбина.

- Деца с увреждания

Независимо от направените промени през последните години по отношение на подпомагането и реализацията на програми за предоставяне на услугата “ личен асистент “, данните сочат, че все още основните затруднения на родителите са от финансово естество (осигуряване на лекарства, консумативи, лечение, рехабилитация). Единици са децата които остават изолирани само в семейството от тази рискова група. По голяма част от тези деца посещават детски и учебни заведения, а също така се възползват и от услугите на Центъра за обществена подкрепа. За тях е необходимо е да се осигури достъп до качествена здравна грижа, до образование и социални услуги, обучение на родителите за перодставяне на специфични, предвид заболяванията грижи. Осигуряването на подкрепяща среда за семейството и близките на децата с увреждания е водеща потребност при планирането на социалните услуги.

- Деца с рисково поведение, противообществени прояви и поведенчески проблеми

Може да се твърди, че системата за закрила на детето не разпознава в достатъчна степен тези деца като деца в риск, т.е. те не са приоритетна група, независимо че социален работник взема участие в работата на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН). Налице е различен подход към детето от страна на органите, които прилагат ЗЗД и ЗБППМН.

Много често проблемите при децата са провокирани от проблеми, свързани с родителския капацитет и липсата на услуги за подкрепа на родителите. Голяма част от случаите са деца с проблеми в училище. В тази връзка, има недостиг на услугите, предлагащи превенция на отпадането от училище, подкрепа в образователния процес и повишаване на мотивацията на децата да учат.

- Деца, жертва на насилие, злоупотреба или negliжиране

Официалните данни за регистрираните случаи на деца, жертви на насилие и negliжиране не отразяват пълната картина на проблемите. Един от основните проблеми по отношение на работата с децата, жертви на насилие, е доказване на деянието, като все още специалистите трудно разпознават белезите на насилие по отношение на конкретен случай, особено при работа с малцинствени общности.

- Деца отпаднали или в риск от отпадане от училище.

Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-големите фактори за попадане в ситуация на множество рискове в бъдеще– бедност, противоправно поведение,

насилие и др. Въпреки тенденцията за намаляване на техния брой през последните години, все пак наличието на това явление налага предприемането на комплексни мерки от отговорните институции за премахването му.

➤ Деца с родители в чужбина,

Децата в тази група са отглеждани без пряк родителски контрол и/или с прекъсване на преките емоционални контакти с родителите. В повечето случаи децата са оставени за отглеждане при близки и роднини, които не винаги успяват да се справят с възпитанието им, особено в тийнейджърска възраст. Други деца са заминали с родителите си в чужбина и са застрашени от сериозен риск от прекъсване на образованието си.

➤ Непълнолетни родители и техните деца,

Потребностите родителите и децата от тази група следва да се разглеждат в широкия спектър на срещаните проблеми от ежедневен характер – образователни, здравни, социални, икономически. Необходимо е провеждането на комплексни мерки и дейности за подкрепа както на децата, така и на техните родители, които също са деца.

2. Хора с увреждания

Наличието на увреждане поражда сериозен риск от социално изключване, независимо от възрастта, понеже по голяма част от тях живеят извън общинския център. По отношение на лицата с увреждания основните ограничения са свързани с недостъпната среда, която е сериозна пречка за участието им в обществения живот. Наред с нуждата от достъпна среда се очертават техните потребности, свързани с достъп до заетост и доходи, здравни и образователни услуги, осигуряване на адекватна подкрепа, включително чрез социални услуги. Във фокуса на интервенцията е необходимо да влязат и целеви мерки за подкрепа на всички хора с ограничени възможности за водене на самостоятелен живот, които да бъдат адаптирани към всеки специфичен случай.

В тази група е наложително акцентирането върху следните подгрупи :

➤ Възрастни с увреждания в семейна среда

Като цяло проблемите на тази група са диференцирани съобразно вида и степента на увреждането и са свързани с възможността за социално включване, т.е. получаване на образование, усвояване на умения за самостоятелен начин на живот, ефективен достъп до пазара на труда, качествена здравна грижа, общуване и придвижване.

➤ Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции.

На територията на общината функционира Дом за възрастни хора с умствена изостаналост – с. Българево с капацитет 120 места. Голяма част от настанените в институцията лица не поддържат контакт с близки и рядко напускат границите на дома. Същите са прекарвали целият си живот преминавайки през институциите за деца, а след това и за възрастни, и въпреки наличието от потенциал за преместването в услуги от резидентен тип, се противопоставят на евентуалното напускане на познатата за тях, макар и изолирана среда.

➤ Възрастни с увреждания, живеещи в отдалечени села и самотни възрастни хора с увреждания.

Затруднените транспортни връзки и отдалечеността на селата усложняват достъпа на тези лица до медицинска помощ и до развитите към момента социални услуги, съсредоточени в общинския център. Основните идентифицирани потребности са предоставяне на грижа за лежачо болните, достъп до медицинско обслужване и социални услуги, осигуряване на възможности за общуване и запълване на свободното време според индивидуалните интереси.

- Хора с повече от едно хронично заболяване, даващо степен на инвалидност и хора с увреждания, които имат нужда от придружител, подкрепа във всекидневния живот.

Наличието на множество заболявания и тежката степен на увреждане предполагат постоянната зависимост на тези лица от чужда подкрепа с оглед задоволяване на ежедневните потребности. В повечето случаи, тези от тях, които имат близки, остават закрепостени в семействата си и са напълно зависими от тях, рядко напускат домовете си, освен при влошаване на и без това недоброто им здравословно състояние, поради което изпадат в състояние на изолация.

- Лица с психични заболявания

Въпреки ниския относителен дял на лицата с този тип увреждания, статистическите данни сочат, че същите остават извън рамките на съществуващите услуги в общността и най – вече от програмите свързани с предоставянето на услугата “ личен асистент”. Това са лица със специфично поведение, определящо се от характера на установеното заболяване, което диференцира и спецификата на полаганите по отношение на тях грижи, не само от медицински характер, но и от помощ в ежедневието, в общуването, усвояване на умения за самостоятелен живот, почасова заетост.

3. Стари хора

По данни на ТЗ на ГРАО, броят на лицата над 63 год. възраст към 14.07.2010 г. е 3872 от тях преобладава селското население 2362 човека а градското 1510 човека.

- **Самотни стари хора, живеещи в изолирани населени места**

Въпреки липсата на актуална информация за точния им брой, по данни на социалните работници от Дирекция „Социално подпомагане, – гр. Каварна тези лица са преобладаващата част от населението в селата. Разпръснатите села в общината и липсата на ежедневен и специализиран обществен транспорт допълнително усложняват и достъпа на жителите им до медицинска помощ. Животът на старите хора в отдалечени и изолирани населени места е изключително затруднен, основно поради липсата на достатъчно средства и затруднения достъп до здравеопазване, невъзможността или затрудненията с осъществяването на комунално-битовите дейности и най-вече социалната изолация.

- **Стари хора с увреждания и със затруднения в самообслужването**

Тези лица имат нужда от услуги и грижа в домашна среда са рискови групи, които нарастват през последните години. осигуряване на медицинска грижа (особено за лежачо болните), възможности за общуване и запълване на свободното време според техните индивидуални интереси.

5. Състояние на мрежата от социални и интегрирани услуги в община Каварна

Цялата концепция на разработената за периода 2011-20015г. Областна стратегия за развитие на социалните услуги в облщина Каварна е насочена към създаването на модел на грижи на хората в неравностойно социално положение, при който чрез осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността, нуждаещите се да не напускат собствения си дом и общност в условията на подобрен достъп до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда. Наличните социални услуги са разглеждани като услуги за деца, за възрастни лица с увреждания и стари хора, от гледна точка на предотвратяване на рисковете.

Дом за възрастни хора с умствена изостаналост - с. Българево

Институцията е държавно делегирана дейност, като, считано от 01.01.2010 г. след решение на Общински съвет – гр. Каварна и след съгласуване с АСП – гр. София, капацитета бе намален от 130 на 120 места, които към момента са заети.

Щатният персонал се състои от медицински сестри, санитарни, педагози, трудотерапевти, социални работници, административен и помощен персонал.

Социални услуги в общността

Съществуващите на територията на общината социални услуги в общността не могат да бъдат разделени на такива, които са предоставяни само за деца или за възрастни. На територията на общината функционира „Домашен социален патронаж” – гр. Каварна, а услугата личен асистент се предоставя по две програми : НП „АХУ” и ОП”РЧР”, която вкл. и домашен помощник

Специфични услуги за децата в риск се предоставят новоткритият през септември 2014 г. „Център за обществена подкрепа” и от МКБППМН чрез консултативен кабинет, Детска педагогическа стая и Консултативния център за работа по проблемите на децата и младежите към общината .

➤ Домашен социален патронаж – гр. Каварна

Домашният социален патронаж е общинска дейност с традиции в предоставянето на услугата. Последната промяна в капацитета на ДСП – гр. Каварна е осъществена през 2008 г., когато предвид увеличени брой на лицата, живущи извън общинския център и желаещи да бъдат обгрижвани, същия бе променен от 75 на 120, като бе разширен и териториалния обхват на дейността. Материалната база на патронажа е напълно обновена, а персонала се състои от кухненски работници, готвачи, социален работник, домакин, санитарни и шофьори на двата специализирани автомобили за разнос на приготвяната храна.

Структура на обслужваните лица по населени места и вид на предлаганите услуги

Населени места	Бр. обслужвани лица	Видове услуги		
		Приготвяне и доставяне на храна	Помощ в домакинството	Помощ в общуването
Каварна	83	83	26	26
Българево	21	21	0	0
Могилище	2	2	0	0
Вранино	6	6	0	0
Божурец	4	4	0	0
Челопечене	1	1	0	0
Общо	117	117	26	26

От 2007 г., Община Каварна ежегодно кандидатства с проект за предоставяне и финансиране на услугата „Обществена трапезария пред Фонд „Социално подпомагане” към МТСП. И в момента продължава реализацията на проекта от 04.01.2016г. до 30.04.2016г., с капацитет 30 лица от гр. Каварна. За осъществяването на проекта бе използвана базата и персонала на Домашен социален патронаж – гр. Каварна.

➤ **Център за обществена подкрепа**

Със Заповед № РД01-889/23.07.2014г. на Изпълнителния директор на АСП, през септември 2014г. на територията на Община Каварна бе разкрита нова социална услуга „Център за обществена подкрепа”. Центърът е делегирана от държавата дейност, с капацитет 25 потребители, към края на 2015г. потребителите вече са 29.

Целевата група на ЦОП са: Деца от 0 до 18 г. в риск и техните семейства; семейства при които има риск от изоставяне или настаняване на детето в специализирана институция; Семейства при които има риск от разрушаване на семейните връзки и отношения;

Семейства чиито деца са настанени в специализирана институция или в друго семейство-приемно или при роднини и близки; кандидати или вече одобрени осиновители; семейства с деца със специални потребности; Семейства, които не могат да се справят с проблемите и търсят професионална подкрепа за отглеждане и възпитание на детето; деца от специализирани институции; деца от общността, за превенция на рисковото поведение.

➤ **Личен асистент**

Национална програма „ Асистенти на хора с увреждания „

Работодател на личните асистенти е директора на дирекция „ Социално подпомагане” – гр. Каварна, като сключването на нови трудови договори се осъществява след предварително съгласуване и одобрение от Дирекция „ Бюро по труда „ – гр. Каварна, чрез която се осигуряват и необходимите средства за реализацията на програмата.

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проект „Подкрепа за достоен живот”, „Помощ в дома”, „Нови възможности за грижа” които се финансират със средства от ЕС.

Работодател по проекта е кмета на община Каварна, като са включени хора с трайно намалена работоспособност/трайно намалена социална адаптация.

6. Оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги в община Каварна

6.1 Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги

В настоящия анализ на ситуацията човешките ресурси са разгледани в тяхната структура и динамика. Ясно са изведени тенденциите за трайно намаляване и застаряване на населението в община Каварна. Анализът съдържа и данни за икономическата активност, безработицата и заетостта. Застаряването на населението ще оказва за в бъдеще негативно влияние върху структурата на общинската икономика. Една от предпоставките за ефективност на социалните услуги е наличието на квалифициран и мотивиран персонал. Развитие и обучението на човешките ресурси е важна предпоставка за качествени услуги.

Персонал за управление на социалната сфера – община и ДСП

Реалната работа по управлението на социална сфера се извършва от служителите в общинска администрация. В община Каварна отговаря отдел „Социална политика и

интеграция на малцинствата”, чиято пряка работа са дейностите във социалната сфера – социални услуги и здравеопазване.

Дирекция “Социално подпомагане” е териториална структура на АСП, базирана в община Каварна.

От анализа на представените карти за услуги, с фокус върху брой работещи, образование и квалификация, помощен и специализиран, става ясен броят на работещите в конкретната услуга. Всеки доставчик определя този брой, съобразно изискванията, за съответната социална услуга и финансовата си възможност.

За определяне числеността на персонала в ДВУИ-с.Българево е използвана Методика за определяне числеността на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността утвърдена от Министъра на труда и социалната политика..

Прави впечатление, че за определени услуги персоналет е крайно недостатъчен, за да обслужва всички нуждаещи се. Например „Домашен социален патронаж” има само един социален работник при капацитет 120 души. Дори и при най-оптимално разпределение на работното време социалния работник е невъзможно да проведе същинска социална работа (индивидуални и групови дейности), и в същото време да води изискваната документация. Освен това липсва система за повишаване квалификацията на персонала, а работещите се нуждаят от методическа подкрепа и периодични обучения.

Добре би било, ако има трайно участие на неправителствените организации в управлението на социалните услуги на територията на община Каварна, защото на този етап такова липсва, а то е необходимо. Това би могло да стане чрез партньорство между местна власт, граждани и НПО, което от своя страна е труден процес, изискващ усилия от всичките страни. Резултатите от подобно партньорство биха били трайни ползи и просперитет за местната общност.

6.2 Финансов анализ на дейностите на община Каварна

6.2.1 Анализ на изпълнението на приходната част на бюджета на Община Каварна за 2014г.

Общото изпълнение на приходите по бюджета е в размер на 13 111 267 лв. или 92,09% от планираните приходи.

Имуществени и др. данъци	2 103 640 - 87,76%
Неданъчни приходи	5 182 504 - 82,27%
Взаимоотношения с ЦБ	6 468 873 - 99,12%
Операции с фин.активи	-1 086 074 - 92,97%
Трансфери и заеми	134 617 - 92,25 %
Преходен остатък	307 707 - 100%
Общо:	13 111 267 92 - 92,09%

1. Приходи за финансиране на делегираните от държавата дейности

Изпълнението на приходите на бюджета за държавни дейности е в размер на 6398629 лв. или 99,14% от планираните средства и 48,80% от общото изпълнение на приходите. В отчет към 31.12.2014г.

Неданъчни приходи - 91 079

Взаимоотношения с ЦБ - 5 850 873

Трансфери и заеми - 288 824

Преходен остатък - 167 853

Общо: 6 398 629

От тях трансфер от Републикански бюджет, е в размер на 5 850 873 лв.; трансфери от други Министерства и ведомства в размер на 207 377 лв., в т.ч 82 925 лв. от МТСП по програми за осигуряване на временна заетост, от тях 58 719 лв. са за произвеждане на избори, 65 733 преведени от МОН по проекти в средищните училища .

Трансфери между бюджет и сметки за средства от ЕС със знак „-“, 26 607 лв. Временните безлихвени заеми към сметки за средства от ЕС са в размер на 105 800 лв. (нето), които са по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Реализирани са неданъчни приходи от училищата на делегиран бюджет в размер на 91 079 лв., като с най-висок относителен дял е ПЗГ „Кл.Арк.Тимирязев“ с 86 411 лв., 94,87% от всички неданъчни приходи на училищата. Остатъкът от предходната година за държавни дейности е в размер на 167 853 лв. и е разпределена съгласно решение № 23/13.02.2014г. т. на Общински съвет.

2. Приходи за финансиране на местни дейности

Изпълнението на приходите на бюджета за местни дейности е в размер на 6 712 638 лв. или 86,24% от планираните средства и 51,20% от общото изпълнение на приходите.

Отчет към 31.12.2014г.

Имуществени и др.данъци - 2 103 640

Неданъчни приходи - 5 091 425

Взаимоотношения с ЦБ - 618 000

Операции с фин. активи -1 086 074

Трансфери и заеми -154 207

Преходен остатък - 139 854

Общо: 6 712 638

Остатъкът от предходната година за местни дейности е в размер на 139 854 лв. и е разпределен съгласно решение № 23/13.02.2014г. т. на Общински съвет.

6.2.2 Анализ на изпълнението на разходната част на бюджета за 2014г.

Изпълнението на разходите е в размер на 12 549 574 лв. или 88,14% спрямопланираните за това средства. С най-голям дял са разходите за заплати и свързаните с тях плащания са в размер на 5 784 604 лв. или 46,09% от всички разходи, следват разходите за издръжка, които са в размер на 4 424 052 лв. или 35,25% от всички разходи, субсидиите и разходите за членски внос за участие на Общината в нетърговски организации са 1 202 837 лв. или 9,59% от всички разходи; средствата за капиталови разходи, са в размер на 929 283 лв. или 7,40% от всички разходи; разходите за лихви възлизат на 165 233 лв. или 1,32% от всички разходи по изпълнението на бюджета. Разходите за стипендии и помощи за домакинства на 43 565 лв. или 0,35% от всички разходи по изпълнението на бюджета. С най-голям относителен дял са разходите за Образование – 3 998 080 лв. или 31,86% от всички разходи, следва Култура и спорт с 2 049 559 лв. или 16,33% от всички разходи, Общинска администрация с 1 984 246 лв. или 15,81% от всички разходи, Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда с 1 919 358 лв. или 15,29% от всички разходи,

Социални грижи с 1 171 049 лв. или 9,33% от всички разходи, Здравеопазване с 625 755 лв. или 4,99% от всички разходи, Икономически дейности и услуги и плащане на лихвис 584 234

лв. или 4,66% от всички разходи и Отбрана и сигурност – 217 293 лв. или 1,73% от всички разходи.

1. Разходи за финансиране на делегираните от държавата дейности

Делегираните от държавата дейности се финансират чрез субсидии от РБ

определени на базата на единни стандарти и за сметка на местните приходи за

дофинансиране на определени дейности, във връзка с осигуряване и предоставяне на качествени услуги на населението. Разходите за ДД извършени за сметка на предоставения трансфер са 6 043 277 лв., а дофинансираните разходи са в размер на 900993 лв. Общото изпълнение на Държавните разходи е в размер на 6 944 270 лв. или 55,33% от всички разходи по бюджета. Те са насочени основно за изплащане на заплати и свързаните с тях плащания, които са в размер на 5 317 073 лв. или 76,57% от изпълнението на бюджета за държавни дейности, 1 198 203 лв. за издръжка или 17,25% от изпълнението на разходите за държавни дейности, за субсидии и трансфери за

нефинансови предприятия и организации с нестопанска цел 228 182 лв. или 3,29% от разходите за делегираните от държавата дейности, 157 541 лв. за капиталови разходи или 2,27% от разходите за делегираните от държавата дейности и 43 271 лв. за стипендии и помощи на домакинства или 0,62% от разходите за делегираните от държавата дейности. С най-голям относителен дял са разходите за Образование – в размер на 3 769 284 лв. или 54,28% от изпълнението на бюджета за държавни дейности; следват Общинска администрация – 1 215 118 лв. или 17,50% от изпълнението на бюджета за държавни дейности; Социалните грижи – 977 413 лв. или 14,07% от

изпълнението на бюджета за държавни дейности; Култура и спорт – 554 768 лв. или 7,99% от изпълнението на бюджета за държавни дейности; Здравеопазване – 207 532 лв. или 2,99% от изпълнението на бюджета за държавни дейности; Отбрана и сигурност – 217 293 лв. или 3,13% от изпълнението на бюджета за държавни дейности и Икономически дейности и услуги - 2 862 лв. или 0,04%.

2. Разходи за финансиране на местни дейности

Изпълнението на разходите за местни дейности е в размер на 5 605 304 лв. или

44,67% от всички разходи по бюджета. Най-голям относителен дял заемат разходите за издръжка – те са в размер на 3 225 849 лв. или 57,55% от изпълнението на бюджета на Общината за местни дейности, субсидии за нефинансови предприятия и организации с нестопанска цел и разходи за членски внос в размер на 974 655 лв. или 17,39% от изпълнението на бюджета на Общината за местни дейности, за капиталови разходи – 771 742 лв. или 13,77% от изпълнението на бюджета на Общината за местни дейности, за разходи за заплати и свързаните с тях плащания – 467 531 лв. или 8,34% от изпълнението на бюджета на Общината за местни дейности, за лихви – 165 233 лв. или 2,94% от изпълнението на бюджета на Общината за местни дейности и за обезщетения и помощи по решение на Общински съвет – 294 лв. или 0,01% от изпълнението на бюджета на Общината за местни дейности. С най-голям относителен дял са разходите във функция Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда в размер на 1 919 358 лв. или 34,24% от изпълнението на бюджета за местни дейности; следват Спорт и култура – 1 494 791 лв. или 26,67% от изпълнението на бюджета за местни дейности; Общинска администрация – 769 128 лв. или 13,72% от изпълнението на бюджета за местни дейности; Икономически дейности и услуги и плащане на лихви 581 372 лв. или 10,37% от изпълнението на бюджета за местни дейности; Здравеопазване – 418 223 лв. или 7,46% от изпълнението на бюджета за местни дейности; Образование – в размер на 228 796 лв. или 4,08% от изпълнението на

бюджета за местни дейности и Социалните грижи – 193 636 лв. или 3,46% от

изпълнението на бюджета за местни дейности.

6.2.3. Финансов анализ на социалните услуги

За местна дейност „Домашен социален патронаж и трапезарии”

Постъпилите приходи от такси за ползване от ДСП към 31.12.2014г. са в размер 68487 лв. Извършените разходи към същата дата са в размер на 165891лв.

- трудовите възнаграждения и осигурителни вноски са в размер 65237 -39,33%.
- издръжка 100654 – 60,67%.

Съпоставяйки постъпилите приходи от такси с всичко извършени разходи за ДСП е видно, че същите представляват едва 41,28% от разходите за дейността.

За държавна дейност „ ДВХУИ” - с.Българево

Извършените разходи към 31.12.2014г. са 854316 от тях:

- трудови възнаграждения и осигурителни вноски 420221 – 49,19%
- издръжка 433933 – 50,79%
- данъци, такси и административни санкции 162 – 0,02%

Държавна дейност „ЦОП” – Каварна

Извършените разходи към 31.12.2014г. са 23875

- издръжка 23875лв.
- държавна дейност „Социален асистент” – 2502 - 41,7%
- държавна дейност „Личен асистент”/проект/ – 116238 лв.
- държавна дейност „Грижа в семейна среда”/проект/ – 67213лв.

7 Заключение и препоръки

7.1 Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите

Изложените данни свидетелстват, че като цяло съществуващите социални услуги в общността са концентрирани и реално се ползват от жителите на гр. Каварна, като частично са обхванати и селата : Българево, Белгун, Видно, Топола, Вранино, Могилище, Челопечене, Септемврийци, Белгун, Раковски и Божурец. На практика в общината има населени места, живущите в които, въпреки наличието на идентифицирана потребност не ги ползват. Причини за това са: за ДСП – гр. Каварна поради малкия брой на евентуални ползватели от отдалечените населени места и произтичащите от това по – големи финансови разходи; за услугата „личен асистент”- изискванията за родствена връзка и местоживееене в едно и също населено място на обслужвано и обслужващо го лице, касаещи НП „ АХУ”, докато реализиращите се и към момента проекти по ОП „Развитие на човешките ресурси” имат по голям обхват от потребители на услугата „личен асистент”, „социален асистент” и „домашен помощник”, където не е задължително изискването - наличие на ТЕЛК/ДЕЛК/НЕЛК. Услугата се предоставя звеното за социални услуги към Домашен социален патронаж – Каварна.

През 2014г. се разкри нова социална услуга, която се предоставя от външен доставчик „Център за обществена подкрепа” с капацитет 25 потребители. В центъра се обслужват деца от 0 до 18 г. в риск и техните семейства, към момента услугата се предоставя на 29 потребителя. Освен посочените три вида социални услуги в общността, на територията на Община Каварна функционира и една специализирана институция - Дом за възрастни хора с умствена изостаналост – с. Българево. Предоставяните услуги в дома не са насочени и не допринасят за социалната интеграция на настанените лица, което води до тяхната изолация от общността.

На територията на общината не съществуват социални услуги от резидентен тип.

7.2 Изводи за наличните услуги

ОБОБЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА НАЛИЧНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩИНА КАВАРНА

№ ПО РЕД	УСЛУГА,ВИД	ЦЕЛЕВИ ГРУПИ	СЪДЪРЖАНИЕ – ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, ФОКУС НА УСЛУГАТА	КАПАЦИТЕТ	ДАТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ
1.	Център за обществена подкрепа с мобилна услуга/ЦОП	Семейства и деца с риск от изоставяне или разрушени семейни връзки; кандидати/одобрени приемни родители; кандидати/осиновители; деца настанени в семейства на близки и роднини; деца в риск от отпадане от училище; деца против обществени прояви или поведенчески отклонения; деца жертви и извършители на насилие Деца, семейства, бременни и родилки в риск от изоставяне на децата си	Превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране на приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви. Идентифициране на деца, родители и бременни жени в риск; Социално консултиране и подкрепа на майки, заявяващи намерение да изоставят детето си в родилно отделение; обучения за формиране умения за самостоятелен живот за деца от семейства в риск; арт терапия; семейно планиране;	25	Налична база
2.	Домашен социален патронаж	Възрастни с умствена изостаналост Възрастни с психични разстройства лица с увреждания и стари хора със затруднения в	Комплексни социални услуги, предоставяни по домовете за доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните	120	Налична база

		самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда;самотно живеещи стари хора в отдалечени населени места без достъп до услуги.	помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства; битови услуги и др.		
3.	Обществена трапезария /ОТ/	Лица и семейства на месечно подпомагане;лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии ; скитащи и бездомни деца и лица.	Осигуряване на храна	30	Финансира се по проектни предложения на общините или фонд „Социално подпомагане”
3.	Клуб на пенсионера	Лица в пенсионна възраст	Социално включване на хората в пенсионна възраст; осигуряване на занимания и мероприятия в свободното време на нуждаещите се лица.	20 клуба	Налична база
4.	Дом за възрастни хора с умствена изостаналост – с. Българево	Възрастни хора с умствена изостаналост	Задоволяване на основните жизнени потребности, медицински грижи	120	ДДД, налична база
5.	Личен асистент - НП”АХУ”	Деца и лица с различни увреждания;самотно живеещи хора с трайни увреждания или в тежка здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и сав риск от зависимост от институционален тип грижи	5	Финансира се по ОП”РЧР”- 2013г.достовчик Общини/НПО. Предвижда се увеличение броя на общините-доставчици и броя на обслужваните лица.
6.	Личен асистент	Деца и лица с различни увреждания; стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами.	Осигуряване на грижи в семейна среда за деца и лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, както и осигуряване на заетост на лицето от семейството, което го обгрижва .	18	ОП”РЧР”, проектно предложение на АСП,НП

Общи изводи за услугите за деца :

- ❖ Позовавайки се на направените анализи и идентифицираните рискови групи при децата, става ясно, че предлаганите социални услуги в общността като ДСП и услугата „личен асистент” са насочени към децата с увреждания, но и към техните родители, като се изпозва капацитете на ЦОП – Каварна и Звено за социални услуги към „Домашен социален патронаж” – Каварна.
- ❖ Анализът на настаняванията в специализираните институции за деца показва, че въпреки намаляващия брой на настанявания, все още има случаи, при които децата се настаняват поради бедност на семейства. Съществуващият проблем би могъл да се реши, чрез развитие на услуги в общността за подкрепа на семейства в риск (деца с един родител, бедни семейства, млади майки).
- ❖ На територията на общината се развиват услугите приемна грижа и Център за обществена подкрепа, където се обръща специално внимание на децата в риск и на отпадане от училище.
- ❖ Липсват услуги от резидентен тип, които да позволяват осигуряване сигурността на децата при спешна необходимост от извеждането им от средата, в която живеят.

Изводи за услугите за възрастни хора :

- ❖ Достъп до социалните услуги, които се предоставят на територията на общината имат всички жители. Само услугата „Обществена трапезария” се предоставя на територията на гр. Каварна.
- ❖ Развитите услуги в общността за възрастни са насочени към подпомагане на нуждаещите се лица за задоволяване на ежедневните им потребности – Домашен социален патронаж, Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник се свеждат не само до предоставяне на храна или до хигиенно и санитарно обслужване, но и до лична грижа на нуждаещите се лица.
- ❖ Липсват услуги, насочени към преодоляване на социалната изолация на лицата, настанени в СИ, както и на тези, които не са в състояние да напускат домовете си.
- ❖ Лицата с психични заболявания и сетивни увреждания често остават извън рамките на предлаганите в общността услуги.
- ❖ Не е осигурена достатъчно достъпна архитектурна среда и специализиран транспорт за лица със затруднения в предвижването.
- ❖ Необходимо е развитието на услуги, насочени към усвояване на умения за водене на самостоятелен начин на живот от лицата с увреждания.

7.3. Препоръки

Общинската стратегия ще допринесе за:

- създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск;

- ще се изгради мрежа от достъпни и качествени социални услуги, осигуряваща възможност за повишаване качеството на живот на всички деца и лица, попаднали или живеещи в риск, чрез предоставяне на пълноценна грижа за създаване на условия за реално включване;
- развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.
- разкриване на нови социални услуги за гражданите от общината.

Общи цели на стратегията

- Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа за интегритета на семейства и общности.
- Намаляване на дела на децата и възрастните настанени в специализирани институции.
- Създаване на условия за социално включване и интегриране на максимален брой хора от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и индивиди в община Каварна.
- Подобряване качеството на живот на старите хора във всички населени места в община Каварна.
- Повишаване качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво, чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставянето на услугите.
- Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Специфични цели на стратегията

- Разширяване на мрежата от социални услуги и мерки във всички общини в областта за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие
- Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.
- Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.
- Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.
- Създаване на социални услуги за подкрепа на социалното включване и реализация на младежи, маргинализирани лица, групи, безработни и хора със зависимости.
- Разширяване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Приоритетно направление :

- Настаняване на децата от институции в различни форми на семейна грижа
- Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.
- Закриване /трансформация на специализираната институция за възрастни с увреждания на територията на общината./ .
- Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда .
- Да се осигури достъп до развитие за етническите общности в неравностойно положение и уязвими групи.

- Да се създадат условия за реинтеграция на рискови общности, индивиди и уязвими групи с рисково и зависимо поведение.
- Развиване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.
- Подобряване качеството на живот на стари хора, които са в невъзможност да се справят сами с живота си.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изграждането на капацитет за реализиране на Общинската стратегия за социалните услуги в Каварна има за цел да повиши административния и организационен капацитет на всички организации, институции - участници в реализацията на стратегията, така че да осигури благоприятна среда, в която хората, ангажирани с нейното изпълнение – от административните позиции (отговорни за планиране на реформирането или разкриването на нови услуги, финансовото им обезпечаване), до специалистите, които директно предоставят социални услуги за рисковите групи, да реализират пълния си потенциал.

В настоящия раздел са представени дейностите и мерките насочени към развитие на капацитета на човешките ресурси, ангажирани както с управлението, така и с предоставянето на съществуващите услуги и целят да осигурят разнообразни възможности за повишаване на професионалната квалификация, обогатяване на опита, въвеждане на иновативни практики в социалната работа, използване на ефективни механизми за осигуряване на участието на хората от рисковите групи в процеса на повишаване на качеството и ефективността на предоставяните услуги. Планирани са и мерки за изграждане на капацитет, свързани с осигуряване на допълнителен ресурс от управленски кадри, специалисти и помощен персонал, който да осигури предоставянето на новите услуги, планирани за разкриване в продължение на целия период на реализиране на стратегията.

В отговор на идентифицираните потребности от развитие на съществуващия капацитет и на база на прогнозиране на необходимите човешки ресурси за новите услуги, заложи в Областната стратегия, са съгласувани следните цели по:

Изграждане на ефективно сътрудничество и партньорство между местните институции и обществото ще допринесат за решаването на конкретни проблеми на населението и действия за реализиране на съвместни програми допринасящи за развитие на социалните услуги в общността.

В края на периода на действие на новата стратегия очакваме:

- Повишаване качеството на предоставените социални услуги;
- Подобряване условията на живот на лицата ползващи социални услуги;
- Изградени две “Защитени жилища” в рамките на дадено населено място в Община Каварна;
- Увеличаване на социалните услуги в общността с цел за по-дълго оставане на възрастните и самотни хора в своите домове;
- Намаляване броя на хората постъпващи в специализирани институции;
- Повишаване обществената информираност за реформата в грижите за възрастните хора и хората с увреждания;
- Предлагане на нови алтернативни социални услуги в общността за възрастните и самотни хора.

8. Приложения

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта към МТСП
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДСХ	Дом за стари хора
МБАЛ	Многопрофилна болница за амбулаторно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
НПО	Неправителствена организация
НП ”ОСПОЗ”	Национална програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост”
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравно осигурителна каса
РИО на МОН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РЦЗ	Регионален център по здравеопазване
СИ	Специализирани институции

- Заключение за качеството на услугите за деца и съответствие с реалните потребности
- Идентифицирани дефицити / липси на услуги
- Подробни таблици със статистически данни;
- Моментна снимка на услугите в областта

Приет с Решение № 45 по Протокол № 5 от заседанието на Общински съвет – Каварна, проведено на 29.01.2016 г.